

Vlaams
Parlement

vergadering **C259**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie,
Innovatie en Wetenschapsbeleid

van 1 juni 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het Vlaamse werkloosheidsbeleid naar aanleiding van de nieuwe cijfers van Eurostat – 2035 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de stijging van het aantal 50-plussers in de interimsector – 2080 (2016-2017)	9
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het gebruik van dagcontracten op de arbeidsmarkt – 2116 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Yasmine Kherbache aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over wanpraktijken bij interimcontracten, zoals aangetoond in een reportage van Pano – 2140 (2016-2017)	
VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over problemen met dagcontracten bij uitzendarbeid – 2242 (2016-2017)	11
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over sociale fraude bij Vlaamse transportbedrijven – 2127 (2016-2017)	19
VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de oproep voor het 'Stakeholdersplatform prestartersbegeleiding van doelgroepen' van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) – 2029 (2016-2017)	23
VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, en aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de situatie van vluchtelingen in Vlaanderen als ondernemer – 2030 (2016-2017)	25
VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het gebruik van de kmo-portefeuille voor de opleiding tot helikopterpiloot – 2091 (2016-2017)	29
VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het recente advies van de SERV en de evolutie van e-commerce in Vlaanderen – 2112 (2016-2017)	31
VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de erkenning van Zaventem-Vilvoorde als ontwrichte zone – 2113 (2016-2017)	36

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het Vlaamse werkloosheidsbeleid naar aanleiding van de nieuwe cijfers van Eurostat – 2035 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, uit recente cijfers van het Europees statistisch bureau Eurostat blijkt dat Vlaanderen bij de top van Europa hoort inzake werkgelegenheid. Met 4,3 procent werkloosheid behoort Vlaanderen tot de beste regio's van Europa. Bovendien is er ook sprake van een positieve trend, want in 2015 bedroeg de werkloosheid in Vlaanderen nog 5,2 procent. Alleen in Duitsland, Tsjechië en Malta zijn er procentueel minder werklozen dan in Vlaanderen.

Positief nieuws dus wat Vlaanderen betreft. Alleen is er wat mij betreft een belangrijke kanttekening bij te maken. Want wat als er tegelijk minder mensen aan het werk zijn? Dan geeft dat wel een ander beeld op het huidige arbeidsmarktbeleid van deze Vlaamse Regering.

Wat vertellen de positieve werkloosheidscijfers van 2016 ons eigenlijk? Dat er meer werkloze Vlamingen een job hebben gevonden? Neen. Ze vertellen ons vooral dat er minder werkloosheidsuitkeringen uitbetaald worden. Het is vandaag veel moeilijker om toelating te krijgen tot de werkloosheid en de daaraan gekoppelde werkloosheidsuitkering. Dat is een bewuste keuze van de huidige regeringspartijen. Vooral het aantal jongeren dat instroomt in de werkloosheid, is in vrije val. De afgelopen zes jaar schreven gemiddeld 17.500 jongeren zich in het derde kwartaal, het kwartaal waarin ze afstuderen, in bij VDAB. In 2016 waren dat er 2000 minder. De verklaring hiervoor ligt in de verstrenging van de inschakelingsuitkering.

Dat minder jongeren zich inschrijven bij VDAB vertaalt zich logischerwijze in een daling van de werkloosheidscijfers. Uiteraard zou dit geen probleem zijn als het zou betekenen dat deze jongeren een baan hebben gevonden. Maar daar knelt net het schoentje. Er zijn helemaal niet meer jongeren die een baan hebben gevonden, ook het afgelopen jaar niet. De daling van de werkloosheid betekent dus simpelweg dat er minder mensen een werkloosheidsuitkering krijgen, niet dat er meer mensen een job hebben.

Waar we echt naar moeten kijken om het arbeidsmarktbeleid te evalueren, is de werkzaamheidsgraad, daar zijn meerdere experten het over eens. Dit is het aandeel werkende Vlamingen binnen de bevolking. En dan krijg je een heel ander beeld. De werkzaamheidsgraad lag in 2015 in Vlaanderen op 71,9 procent, exact even hoog als in 2013 en 2014. Ook de cijfers van 2016 geven aan dat we rond datzelfde percentage van 72 procent blijven schommelen. Bovendien ligt de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen lager dan in onze buurlanden, zoals Nederland en Duitsland.

De evolutie van de Vlaamse werkloosheid is dus vooral een papieren evolutie. Wijzigingen in de reglementering zorgen ervoor dat minder mensen, vooral jongeren, een uitkering krijgen. Dat blijkt ook uit de toename van het aantal leefloners. Steeds meer jonge Vlamingen kloppen namelijk aan bij het OCMW. In het najaar van 2016 steeg het aantal Vlamingen met een leefloon met maar liefst 11 procent. Ook dat is een rechtstreeks gevolg van de verscherping van de toekenning van de inschakelingsuitkering. Jammer genoeg zijn deze mensen niet enkel verdwenen uit de werkloosheid, maar ook van de arbeidsmarkt.

Minister, bent u het met mij eens dat we vooral naar de werkzaamheidsgraad moeten kijken om de toestand van de Vlaamse arbeidsmarkt uit af te leiden? Hoe verklaart u dat een daling van de werkloosheidscijfers niet gepaard gaat met een

stijging van de werkzaamheidsgraad? Welke initiatieven gaat u nemen om de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen omhoog te krijgen? Staat u nog altijd achter de doelstelling om de Vlaamse werkzaamheidsgraad tegen 2020 op 75 procent te krijgen? We moeten dan nog 3 procent stijgen. Hoe gaat u dit realiseren? Wat is de impact van het schrappen van de inschakelingsuitkering op de evolutie van de werkloosheidscijfers? Hoe verklaart u de toename van het aantal mensen dat zich inschrijft bij het OCMW voor een leefloon? Steeds meer werkgevers ondervinden moeilijkheden bij het invullen van vacatures. Gemiddeld staan er dagelijks meer dan 60.000 Vlaamse vacatures open. Een groot deel hiervan is geschikt voor laaggeschoolden. Daar ligt een grote uitdaging. Op welke manier kunt u bedrijven beter ondersteunen om mensen zonder job en zonder veel ervaring toch een kans te geven? Denk aan het voorstel van de 'teachable fit' dat de Groenfractie enkele maanden geleden heeft gedaan.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik ben blij dat u ook hebt gezien dat Eurostat Vlaanderen een werkloosheidsgraad van 4,3 procent geeft en aan de Europese top zet. Ik kom daar zo dadelijk op terug, maar het is iets waar we best fier op mogen zijn.

In tegenstelling tot wat u in uw vraag liet uitschijnen, heeft het al of niet ontvangen van een uitkering daar niets mee te maken. Daar bent u dus verkeerd. De Eurostatcijfers worden gemeten aan de hand van een enquête bij de bevolking. Om in die enquête tot de werklozen gerekend te worden, moet men niet werken, beschikbaar zijn om te werken, en in de laatste vier weken actief naar werk hebben gezocht. Allicht zouden we niet zo goed scoren mocht dat niet zo zijn en zou je een uitkering moeten krijgen. In het buitenland krijgt men veel minder een uitkering dan bij ons in vele gevallen. Dit is de definitie en de uitkering zit daar niet in. Het al of niet ontvangen van een inschakelingsuitkering of andere uitkering heeft daar dus geen invloed op. Ook in de VDAB-cijfers worden trouwens alle ingeschreven werkzoekenden meegeteld, ook indien zij geen uitkering ontvangen. Op Arvastat vindt u een duidelijke uitleg van wie geteld wordt en wie niet.

De niet-werkende werkzoekenden worden in vier categorieën ingedeeld: de werkzoekende met een werkloosheidsuitkeringsaanvraag, jongeren in beroepsinschakelingstijd, vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden, bijvoorbeeld de herintreders, en andere verplicht ingeschreven werkzoekenden, bijvoorbeeld werkzoekenden ten laste van het OCMW, werkzoekenden in deeltijds onderwijs en dergelijke meer.

Een federale omzendbrief bepaalt dat de leefloongerechtigden verplicht bij VDAB moeten worden ingeschreven, tenzij er medische of billijke redenen zijn om dit niet te doen. We hebben het daar gisteren nog over gehad. Zij worden meegeteld in de Vlaamse werkloosheidscijfers.

Mijnheer Annouri, ik hoop dat u het er na deze uitleg mee eens zult zijn dat de daling van de Vlaamse werkloosheidscijfers geen papieren evolutie is. Beide werkloosheidsmetingen, zowel die van Eurostat als die van VDAB, hebben die daling vastgesteld.

U hebt verklaard dat de werkzaamheidsgraad een betere maat is voor de prestaties van de Vlaamse arbeidsmarkt. De afgelopen jaren is de werkzaamheidsgraad geplafonneerd op 72 procent. Het aantal werkenden is tussen 2015 en 2016 met 7000 personen gestegen. Volgens Eurostat zijn 7000 mensen meer aan het werk. De bevolking is echter even snel gegroeid. Indien de teller en de noemer op dezelfde wijze stijgen, blijft het aandeel werkenden in de bevolking gelijk en blijft de werkzaamheidsgraad stabiel.

Ik geef toe dat het bijzonder moeilijk wordt de doelstelling, een werkzaamheidsgraad van 76 procent, tegen 2020 te realiseren. Toen de Vlaamse Regering en de Vlaamse sociale partners zich hebben voorgenomen die doelstelling te halen, kon

niemand vermoeden dat de economische crisis zo hard zou aankomen en ons zo diep zou treffen. Een andere vraag is waarom de totale werkzaamheidsgraad niet is gestegen. Naast de zwakke economische groei zijn er nog twee redenen.

Indien we dit met het buitenland vergelijken, blijkt dat de werkzaamheidsgraad van de 55-plussers, ondanks de geboekte vooruitgang, lager dan gemiddeld blijft. Ten gevolge van de vergrijzing zijn steeds meer 55-plussers aan het werk. Ze wegen ook zwaarder door in de gemiddelde Vlaamse werkzaamheidsgraad. Indien we naar het totaal kijken, gaat het echter nog steeds om te weinig mensen.

Mevrouw Kherbache, de werkzaamheidsgraad van jongeren daalt omdat ze steeds langer studeren. Indien u het jaarrapport van VDAB hebt gelezen, hebt u dit zeker gemerkt. Voor de eerste keer ooit heeft meer dan 50 procent van de schoolverlaters hogere studies gevolgd. Dat staat in de studie over schoolverlaters. Dat hebben we op 30 jaar tijd nooit gezien. *(Opmerkingen)*

Het gaat absoluut om veel meisjes. Het is de eerste keer in 30 jaar dat we dit bereiken. Ik wil dan ook de reden benadrukken waarom de werkzaamheidsgraad van jongeren daalt. Ze studeren langer. Indien we de studenten niet zouden meetellen, bedroeg de werkzaamheidsgraad van jongeren in 2016 76 procent. Dat is voor het tweede jaar op rij een stijging, gelijktijdig met de daling van de werkloosheid. Die stijging is zelfs het meest uitgesproken bij de laag- en midden-geschoolde jongeren, die het meest conjunctuurgevoelig zijn. Ik zal de tabel met de werkzaamheidsgraad van de 15- tot 24-jarigen, zonder de studenten, aan de commissiesecretaris bezorgen. Het gaat om de cijfers van 2012 tot 2016.

Ondanks de recente stijging blijft de werkzaamheidsgraad van laaggeschoolde jongeren te laag. Daar hebben we het al vaak over gehad. Om het behalen van een diploma van het middelbaar onderwijs aan te moedigen, heeft de federale overheid het bezit van een diploma van het middelbaar onderwijs als voorwaarde gesteld voor de toegang tot de inschakelingspremie voor min-21-jarigen.

Met het nieuw doelgroepenbeleid zetten we specifiek in op de tewerkstelling van laag- en middengeschoolde jongeren, zodat ze een betere start op de arbeidsmarkt krijgen. We kunnen dit met de andere maatregelen combineren. We zijn het daar niet allemaal meteen over eens, maar volgens mij doen we in dit verband het nodige met de werkinlevingsprojecten en de begeleiding van laaggeschoolde jongeren. Ik zal al die maatregelen niet herhalen.

Met de zesde staatshervorming is de Vlaamse overheid ook bevoegd geworden voor de arbeidsbemiddeling voor leefloongerechtigden. Door middel van de tijdelijke werkervaring, de specifieke begeleiding en de competentieversterking op de werkvloer kunnen de OCMW's trajecten aanbieden die tot 24 maanden kunnen duren. De verplichting tot sociale integratie is niet gewijzigd. In toepassing van artikel 60, paragraaf 7, kunnen jongeren worden tewerkgesteld en socialezekerheidsrechten krijgen, met inbegrip van de werkloosheidsuitkering. De tijdelijke werkervaring omvat een begeleiding waarmee we proberen een rechtstreekse brug te bouwen naar de tewerkstelling in het regulier circuit.

De toename van het aantal leefloongerechtigden heeft niet enkel te maken met het aantal personen die in het licht van de werkloosheidsuitkering zijn gesanctioneerd of met het aantal jongeren die niet langer voor de inschakelingsuitkering in aanmerking komen. Het gaat ook om het verhoogd aantal vluchtelingen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Volgens u blijkt uit de cijfers van Eurostat dat het zeker geen papieren evolutie is. Ik

wil dat gerust nog eens allemaal nakijken en nagaan of uw bewering klopt. Indien dit zo is, zal ik de eerste zijn om u hiermee te feliciteren.

Wat de werkloosheidsgraad betreft, hebt u verklaard dat het zeer moeilijk zal zijn de doelstelling van 65 tot 70 procent te halen. Indien ik me niet vergis, heeft de Vlaamse Regering die doelstelling drie jaar geleden herbevestigd. Bedoelt u nu dat u die ambitie laat varen? Zult u er nog alles aan doen om de komende twee jaar een bijkomend plan op te stellen en een nieuwe duw te geven om die doelstelling te halen? We moeten duidelijk weten of we u nog op die cijfers moeten afrekenen of dat we die drie jaar geleden gestelde doelstelling gewoon moeten loslaten.

Ik heb nog een laatste vraag. Wat kunnen we doen voor de werkgevers? Hoe kunnen we de bedrijven helpen om de openstaande vacatures voor laaggeschoolden gemakkelijker in te vullen? Ik heb een voorstel gedaan. Op welke wijze kunnen we op dit vlak echt stappen vooruit zetten?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, eerst en vooral zou het me sterk verbazen indien u de ambitie zou laten vallen de werkzaamheidsgraad te verhogen. Er is een plan, namelijk het investeren in de competenties van de mensen, en dat plan wordt momenteel uitgevoerd.

We hebben net alle decreten daaromtrent goedgekeurd. Alles is in werking aan het treden. En u mist zelfs stukken van het plan, collega Annouri. U zei in de eerste ronde van uw vraagstelling – en u hebt dat gisteren ook in de plenaire vergadering gezegd – dat de jongeren van de kaart verdwijnen als ze bij het OCMW zitten. Het is voor het eerst sinds het begin der dagen dat OCMW's structureel mee samenwerken met VDAB en dat zij mee mensen gaan toeleiden naar de arbeidsmarkt. Daar zijn ook tools voor ontwikkeld, om te kijken wat hun afstand tot de arbeidsmarkt is.

U vraagt eigenlijk naar dingen die we net allemaal 'en route' hebben gestoken. En u slaat de bal ook mis door te zeggen dat Eurostat over het aantal werkloosheidsuitkeringen gaat. Dat is dus niet zo. Ik hoop dat u, samen met ons, beseft dat er nooit eerder zo veel investeringen waren in CAPEX, in personeel, als vandaag en dat het probleem vandaag niet de werkzaamheidsgraad is, maar wel de paradox op onze arbeidsmarkt dat je met een groot aantal mensen zit die, ondanks een enorme vraag naar talent, geen werk krijgen. We moeten dus verder de ingeslagen weg opgaan, namelijk die mensen verder gaan opleiden en toeleiden en zo meer.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Minister, ik wil een opmerking maken over twee structurele problemen waar de Vlaamse arbeidsmarkt mee worstelt en waarvan u aangeeft dat u al het nodige doet om eraan tegemoet te komen. Het gaat enerzijds over de laaggeschoolden, en vooral de laaggeschoolde jongeren, en anderzijds oudere werkzoekenden. We gaan hier niet heel het debat voeren over de doelmatigheid van het doelgroepenbeleid. Ik vind het nog altijd een foute keuze dat men daar de laaggeschoolden zo benadeelt en dat men op verschillende domeinen de loonkosten heeft verhoogd. Ik vind dat het een algemene stelregel in Vlaanderen zou moeten zijn dat we onze eigen bevoegdheid niet gaan gebruiken om de loonkost te verhogen. Dat is wel gebeurd. Ik vind dat echt fout.

Wat de laaggeschoolde jongeren betreft, zijn de algemene cijfers niet goed, maar als je dan dieper graaft, zie je bijvoorbeeld dat op lokaal niveau steden zeer, zeer slecht scoren, zowel op ongekwalificeerde uitstroom als op jeugdwerkloosheid. Is het nu niet het moment, ook in navolging van de kritiek die de Europese Raad heeft gegeven over de inschakeling van jongeren met een migratie-achtergrond, om daar met de lokale besturen een tandje bij te steken? Zij kennen de jongeren immers het best. Ze

kennen de buurten ook het best. Het is herhaaldelijk een engagement geweest om werk te maken van die veel te hoge jeugdwerkloosheid. Het is het moment om daar een tandje bij te steken, de jongeren beter te traceren, beter te begeleiden en bijvoorbeeld ook een betere matching te doen met de beschikbare vacatures.

Er is onlangs een presentatie geweest van het mooie project DUO for a JOB, waarbij meestal oudere, ervaren vrijwilligers jongere nieuwkomers of nieuwkomers tout court begeleiden bij een job. Hoe staat u tegenover dat project? Wordt dat ondersteund? Het is zeer lokaal, maar het is een methodiek die vernieuwend is. En ik denk dat we echt wel een nieuwe weg moeten inslaan, in plaats van een beetje 'business as usual'. Competentieversterking, lastenverlaging, al die structurele maatregelen zijn allemaal nodig, maar ik denk dat we daarnaast ook veel gericht moeten werken en nieuwe methodieken moeten exploreren om de resultaten te verbeteren.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Collega Annouri, u zult wel gemerkt hebben dat ik vandaag geen groen kleedje aan heb. Dat is omdat ik uw bezorgdheid over dit onderwerp niet deel, anders dan gisteren in de plenaire vergadering bij de vraag van collega Bothuyne. Want u poneert hier dat de werkloosheidscijfers veel meer zeggen over het feit dat er minder werkloosheidsuitkeringen worden uitbetaald dan over concrete werkgelegenheid. En daar heb ik wat bedenkingen bij.

Ten eerste is de werkloosheidsverzekering bij ons weliswaar verstrengd voor jongeren, maar over het algemeen is dat nog altijd heel laagdrempelig. Het is ook nog onbeperkt in de tijd. Dat is in andere landen – u hebt het net aangehaald – helemaal anders. Uiteraard weet ik dat het voor jongeren ondertussen beperkt is, maar de uitzondering zegt uiteindelijk niets over de regel.

Daarnaast is het ook incorrect om te beweren dat de werkgelegenheid niet stijgt. Ik hoef maar te verwijzen naar de herhaalde prognoses van de Nationale Bank van België, die serieuze jobgroei voorspellen: in 2015 een jobgroei van 94.000 tegen dit jaar, in juni vorig jaar 140.000 extra jobs tegen 2018, en in december 2016 voor de periode 2017-2019 een jobgroei van 120.000. De cijfers variëren uiteraard een beetje, maar de tendens is er wel, namelijk dat er meer jobs bij komen.

Wat de werkzaamheidsgraad betreft, kennen we uiteraard de zwaktes van onze arbeidsmarkt, namelijk de uitersten: de jongeren en de ouderen. Daarnaast hebben we uiteraard ook mensen met een arbeidshandicap en allochtonen. Maar daarvoor zijn er maatregelen genomen die nu in volle uitvoering zijn, zoals de doelgroepkorting. Maar we kennen ook de sterktes van onze arbeidsmarkt, en dat is de spitsuurgeneratie, tussen 25 en 45 jaar, waar er een werkzaamheidsgraad is van 85 procent. Daar kunnen andere landen in Europa alleen maar jaloers op zijn. Dat is natuurlijk de andere zijde van de medaille.

Wat u ook niet vermeldt, collega Annouri, is de grote stijging van de opstart van zelfstandige beroepen. We moeten dat zeker ook meenemen. Voor mensen die willen werken, is dat een evenwaardige optie.

Om af te ronden heb ik nog een vraag over de inschakelingsuitkering. Men focust graag op jongeren die daardoor zogenaamd uit de boot vallen, maar ik zou graag weten in welke mate het nieuwe systeem van die inschakelingsuitkering net heeft bijgedragen tot een snellere activering van die jonge werkzoekenden. Om toegelaten te worden, moeten ze al tot drie keer bewijzen naar een job te zoeken. We hebben ook de activeringsinspanning, zoals stages. Wat is daar het concrete resultaat, minister? Krijgt u vanuit VDAB aanwijzingen over welke gevolgen dit heeft?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Talpe, mijnheer Ronse, ik onderschrijf wat u gezegd hebt als reactie op een aantal punten. Mevrouw Talpe, op uw vraag over de inschakelingsuitkering kan ik echt niet antwoorden, maar met een schriftelijke vraag kan ik u eventueel met cijfers van VDAB een antwoord geven. Dat is altijd waarschijnlijk een beetje fictief, omdat we het niet honderd procent kunnen vergelijken.

Mevrouw Kherbache, ik zal niet reageren – om u het laatste woord te geven – op uw uitlatingen over doelgroepen en zo, maar u kent mijn mening daarover.

En over de steden, leuk dat u dat naar voren brengt. Vorige week woensdag is er nog een persconferentie geweest van de VVSG en VDAB over nieuwe samenwerkingsverbanden op lokaal niveau. Wim Dries heeft als voorzitter van de VVSG het voorbeeld van Mechelen met een innovatief project daaromtrent toegelicht. Wij staan helemaal open voor die innovatieve projecten. VDAB is daar een heel goede speler om samen met lokale overheden te kijken of goede innovatieve projecten ook elders kunnen worden uitgevoerd. Er is zeker geen probleem daaromtrent.

Mijnheer Annouri, neen, ik stap niet af van mijn ambitie. Ik heb daar effectief heel mijn project rond focus op talent met de werkgevers, de werknemers en VDAB. Ik heb een heel pakket maatregelen om de activering te verhogen in plaats van te werken zoals in het verleden, toen mensen gedurende tien jaar in die statuten zaten. We maken daar meer een activerend instrument van. We zetten extra in op heel die werkplekervaring. Die proberen we te realiseren zeker voor laaggeschoolde jongeren maar ook anderen. We hebben een heel traject en plan opgezet. In sommige gevallen moet de uitrol nog starten. Ik denk aan wijk-werken en aan werkervaring. De uitrol daarvan staat in de steigers, maar moet nog starten.

U sprak van de werkgevers. Ik zie dat alle werkgeversorganisaties zeer sterk bezig zijn met het creëren van stageplaatsen in bedrijven. Ik heb het gisteren nog aangehaald, ik weet niet meer of het deze week was of vorige week, we hebben met Voka een WELT-project (WerkErvarings- en LeerTrajecten) gestart. Ik heb in het verleden met UNIZO hun project gestart. De werkgeversorganisaties zoeken bedrijven. En dat is niet alles: ze zoeken stageplaatsen in alle soorten sectoren, en bovendien begeleiden ze de werkgevers. Dat is een zeer goede zaak. Een plaats hebben is niet genoeg. Dat vraagt een engagement van die bedrijven, en hen daarbij bijstaan, coachen en begeleiden is heel belangrijk. We zetten daar heel sterk op in. Er zijn duidelijk initiatieven genomen. Ik ben ervan overtuigd dat deze resultaat zullen opleveren.

Imade Annouri (Groen): Eerst en vooral ben ik blij dat mijn vraag de meerderheidspartners terug dichterbij elkaar heeft gebracht. Het is mooi om te zien hoe jullie allemaal aan hetzelfde zeel trekken. (*Opmerkingen. Gelach*)

Laat dat alvast de verdienste zijn van deze vraag.

Ik stelde die vraag over uw ambitie, minister, omdat ik het terecht vind dat u daaraan vasthoudt. Het is niet meer dan logisch dat we u daarover zullen blijven onderwerpen. We zullen erop blijven aandringen dat die ambitie gerealiseerd wordt. Dat is nodig. Het is een gezonde ambitie. We zullen erachteraan blijven zitten.

Mijnheer Ronse, over de jongeren, in een stad als Antwerpen en ook op andere plekken zie je en hoor je verhalen van mensen die én niet bij VDAB gaan aankloppen, én niet bij het OCMW terecht komen, en dus min of meer van de radar verdwijnen. Daar blijf ik me zorgen over maken. Daar zal ik vragen over blijven stellen. Ik zal dat blijven opvolgen.

Mevrouw Talpe, een groen kleedje zou u beeldig staan. Wat niet is, kan nog komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de stijging van het aantal 50-plussers in de interimsector – 2080 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord

Emmily Talpe (Open Vld): In 2016 steeg het aantal 50-plussers dat via uitzendarbeid aan de slag is met 17 procent. Terwijl het aandeel van de 50-plussers in de interimsector in 2015 9,8 procent bedroeg, was dat in 2016 gestegen tot 10,7 procent ten aanzien van het reguliere aantal interims, exclusief de jobstudenten. De groep 50-plussers groeit binnen de interimsector sneller dan het gemiddelde. De interimsector 'vergrijsst' dus.

Dat is in dit geval geen slecht nieuws, want het kadert in de ambitie om oudere werknemers kansen te geven op de arbeidsmarkt en hen langer aan de slag te houden. Gelet op het feit dat interimarbeid het belangrijkste instroomkanaal op onze arbeidsmarkt is, niet het minst voor kansengroepen, en tevens een belangrijk instrument is voor zowel werkgevers als werknemers die dat wensen om flexibel te werken, hoeft het niet te verbazen dat uitgerekend in deze sector, die vaak een voorbode is van de algemene ontwikkeling op de arbeidsmarkt, het aantal 50-plussers dat aan de slag is, substantieel toeneemt. Dat heel wat oudere interims aan de slag gaan, illustreert dat ze nog in staat zijn om flexibel in te spelen op verschillende opdrachten die op de arbeidsmarkt vervuld moeten worden.

Vanuit vakbondszijde wordt de tevredenheid vanuit de interimsector gecounterd. Er wordt aan de alarmbel getrokken. Het zou gaan om onzekere jobs, terwijl uit onderzoek al herhaaldelijk is bewezen dat veel interims na twee jaar doorgroeien naar een vaste job. Daarenboven maakt men zich zorgen over het aanpassingsvermogen van oudere werknemers die van de ene opdracht naar de andere moeten evolueren. Volgens de vakbonden is dit een symptoom van de discriminatie die oudere werknemers ondervinden bij de zoektocht naar een job. Unia bevestigt dit, terwijl Federgon wijst op het feit dat zo'n interimjob net drempelverlagend werkt en een opstap naar een vast contract kan worden.

Minister, hoe percipieert u de evolutie van het aandeel 50-plussers in de interimsector ten aanzien van uw activeringsbeleid voor oudere werknemers?

Deelt u de zorgen die vanuit de vakbonden worden opgeworpen met betrekking tot de jobonzekerheid en het aanpassingsvermogen van oudere werknemers?

Moeten we het stijgend aantal 50-plussers in de interim beschouwen als een bewijs dat er meer leeftijdsdiscriminatie is elders op de arbeidsmarkt waar met vaste contracten wordt gewerkt?

Welke stimulansen kunt u nog uitwerken om de uitzendsector nog meer uitgesproken uit te bouwen tot opstap voor oudere werknemers tot de arbeidsmarkt of als instrument om actief te blijven?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het stijgend aandeel van 50-plussers in de uitzendsector ligt in de lijn van de globale vergrijzing van het werknemersbestand. Het aandeel van werkende 50-plussers – we hebben het er daarnet al over gehad, maar ik heb hier nu ook wat cijfers bij – is gestegen in alle sectoren, en niet enkel in de uitzendsector. Dit reflecteert ook in een gevoelige stijging van de globale werkzaamheidsgraad van 55-plussers – ik weet niet of we dat allemaal wel goed

beseffen – van 25 procent in 2000 naar 46,7 procent in 2016. We zitten nog niet bij de Europese top, maar we evolueren wel naar de doelstelling uit het Pact 2020 van 50 procent voor de 55-plussers. Dat is dus toch een doelstelling die in zicht komt.

We evolueren dus, bijna over alle sectoren heen, in de goede richting om oudere werknemers langer aan de slag houden. Het is wel nog zo dat de instroomkans naar werk vanuit de werkloosheid nog steeds structureel laag blijft voor oudere werkzoekenden. Gemiddeld stromen om en bij een 3 procent van 50-plus werkzoekenden maandelijks uit naar werk, zo zeggen de cijfers 2012-2015. Er is wel een duidelijke verhoging, in 2016 3,6 procent. In het eerste kwartaal van dit jaar was het 3,8 procent. Dus het verbetert, maar het blijft nog altijd een laag aantal.

Ik wil met mijn activeringsbeleid niet enkel oudere werknemers langer aan de slag houden, maar ook oudere werkzoekenden meer kansen geven op werk. De RSZ-doelgroepenkorting is een efficiënte maatregel om hen aan het werk te krijgen en te houden. Daarnaast is ook de uitzendsector zelf een van de kanalen waarmee werknemers, en ook kansengroepen, kunnen instromen op de arbeidsmarkt. Het is een laagdrempelig instroomkanaal, dat beantwoordt aan de noden van bedrijven om arbeid flexibel in te zetten, maar ook aan behoeften van sommige werknemers die wensen om flexibel te werken. Uitzendwerk creëert doorstroomkansen. Een op de vijf van de 55-plus werkzoekenden, die via uitzendarbeid aan het werk gaan, is na twaalf maanden nog steeds aan het werk. Zij kregen na uitzendwerk een vast contract.

De 'vergrijzing' van de uitzendsector interpreteren als een bewijs van leeftijdsdiscriminatie is een vreemde redenering. Een verklaring voor een stijging van het aantal 50-plussers moet precies begrepen worden vanuit de algemene vergrijzing, zoals ik al zei. Dat dit ook de uitzendsector beïnvloedt, spreekt vanzelf, en vanuit de sterke inzet en inspanning van deze sector om oudere werknemers te bereiken. Ze doen net als anderen meer moeite om ook oudere werknemers aan te spreken.

Op uw laatste vraag: eerst en vooral spitst mijn beleid zich niet toe op louter één sector. De oudere werknemers zijn een doelgroep waar ik algemeen sterk op inzet, dat weet u wel, niet naargelang de sector waar zij zijn tewerkgesteld, maar activering op maat staat hier centraal voor het individu. Dus een stimulans naar de uitzendsector alleen is voor mij niet aan de orde. De uitzendsector heeft daarnaast natuurlijk ook zelf zijn plaats in het activeringbeleid als instroomkanaal.

Positief is ook – het is een extraatje – dat minister Homans een voorontwerp van decreet heeft voorgelegd aan de regering waarbij uitzendarbeid nu ook binnen de publieke sector zal mogelijk zijn. Als dat het geval is, krijgen we ook daar een goed kanaal om meer diversiteit binnen het personeelsbeleid van de Vlaamse overheid te creëren.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Ik dank u, minister, voor uw positief antwoord. De vergrijzing is inderdaad onstuitbaar, dat is overall merkbaar. Ik ben blij dat u de rol van de uitzendarbeid samen met mij op een heel hoog niveau stelt. Het aandeel ervan is substantieel groot en dat zal er niet minder op worden.

Het biedt heel wat opportuniteiten. Het is best jammer dat uitzendarbeid af en toe in een negatief daglicht wordt gesteld. Wij vinden dat totaal ongepast. Spreken over discriminatie is echt een brug te ver.

Uitzendarbeid is voor ouderen een laagdrempelige opstap naar een job. Zoals u zelf zegt, en wat ik in mijn vraag al aanhaalde, krijgen velen na een tijd een vast contract. Heel wat ouderen zijn blij met de flexibiliteit, eerder dan met een vaste job. Ze zijn aangepast beschikbaar, zo zou ik dat noemen.

Minister, hebt u zicht op deze evolutie waarbij ouderen van een interim naar een vast contract gaan? Monitort u dat? Wordt er gewaakt over de opleidingskansen van deze oudere interims om te kunnen doorgroeien?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik heb in voormalig minister De Coninck altijd de grootste promotor gezien van uitzendarbeid. Het eenheidsstatuut heeft volgens mij ook geleid tot het feit dat heel veel ondernemers, werkgevers, sneller geneigd zijn om met een uitzendcontract te werken dan om iemand aan te werven gelet op de – in vele gevallen – hogere opzegvergoedingen en langere opzegperiodes. Bestaan daar cijfers over?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Tot mijn spijt, mijnheer Ronse, kan ik daar niet zo maar op antwoorden. Daar heb ik geen idee van.

Mevrouw Talpe, we houden de cijfers zeker bij. Een op de vijf van de 55-plussers is na twaalf maanden nog steeds aan het werk, ik zei het al, en zij waren aan het werk via uitzendarbeid. De evolutie daarvan ken ik niet, maar als u daarover een schriftelijke vraag stelt, bezorgen we u die informatie.

Emmily Talpe (Open Vld): Als we resoluut de activeringskaart willen trekken voor die ouderen, zal interimarbeid altijd een noodzakelijk instrument zijn in het hele menu van maatregelen.

Dat sommigen ongerust zijn voor verandering, dat is volstrekt menselijk. Maar we mogen er geen overdreven schrik van hebben. Men kan niet enerzijds zeggen dat ouderen langer aan de slag moeten blijven met maatwerk, en dan anderzijds roepen dat afwijkende arbeidsvormen die niet uitgaan van een vast fulltime arbeidscontract, niet zouden deugen omdat ze tot onzekerheid leiden voor de doelgroep. Mensen inactiveren en met een toeslag thuis laten zitten, dat heeft wel een zekerheid: het niet bereiken van de hogere werkzaamheidsgraad bij de kansengroep.

Nota bene van de vakbonden mogen we verwachten dat ze opkomen voor werkenden en werken, en niet voor niet werken en mensen thuis te laten blijven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het gebruik van dagcontracten op de arbeidsmarkt – 2116 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Yasmine Kherbache aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over wanpraktijken bij interimcontracten, zoals aangetoond in een reportage van Pano – 2140 (2016-2017)

VRAAG OM UITLEG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over problemen met dagcontracten bij uitzendarbeid – 2242 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, minister, uitzendkantoren hebben het wettelijk recht om werknemers aan te stellen op basis van week- en dagcontracten. In

sommige sectoren die geconfronteerd worden met piekmomenten, is dat ook nodig en wenselijk, denk maar aan de horeca. Ook vanuit werknemersperspectief zijn er werknemers die er bewust voor kiezen om met tijdelijke contracten te werken.

Jammer genoeg wordt er ook misbruik gemaakt van tijdelijke contracten. En dat is bij wet verboden. Het is bij wet alleen toegestaan om met opeenvolgende dagcontracten te werken voor uitzendarbeid bij eenzelfde gebruiker als de gebruiker de nood aan flexibiliteit voor het gebruik van dergelijke contracten kan bewijzen.

Voor heel wat uitzendkrachten betekent het werken met dag- en/of weekcontracten in de eerste plaats veel onzekerheid. Mensen zoeken een job zodat ze een toekomst kunnen opbouwen. Met dag- of weekcontracten is dat onmogelijk, ze weten immers niet of ze morgen nog een job hebben.

Bovendien wordt een werknemer met dergelijke contracten vaak geconfronteerd met heel wat problemen en onrechtvaardigheden. Zo is het bijvoorbeeld haast onmogelijk om een woonkrediet te krijgen bij de bank, hij of zij bouwt geen anciënniteit op en geniet niet dezelfde bescherming in geval van ziekte of zwangerschap als iemand met een vast contract. Ook psychologisch is de druk groot, want denk u eens in wat het effect is als iemand elke dag opnieuw moet twijfelen of hij of zij wel aan de slag kan en of hij of zij er de week nadien weer bij mag zijn. Wat als hij of zij een dag of twee ziek is, wat als de kinderen ziek zijn? Enzovoort, enzovoort. Dat brengt heel wat onzekerheid met zich mee.

Minister, enkele weken geleden was er een Pano-reportage die u ongetwijfeld zult hebben gezien. Daar werd getoond bij koerierbedrijf DHL Aviation op de luchthaven van Zaventem hoe hardnekkig het probleem wel is. Uit een undercoverreportage bleek dat 250 uitzendkrachten weken- tot maandenlang voor het koerierbedrijf werkten met dagcontracten. Dat bedrijf start nu een intern onderzoek. Ik verwijs ook nog eens naar het grote HIVA-onderzoek (Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving) dat in 2014 werd gevoerd in opdracht van het ACV, waaruit bleek dat een op de drie uitzendkrachten een jaar of langer binnen hetzelfde bedrijf werkt met dag- of weekcontracten. Het is dus geen nieuw probleem.

De arbeiders met een dergelijk contract durven vaak geen klacht in te dienen omdat ze hun baan niet willen kwijtraken. Bijgevolg komen er ook geen klachten binnen en kan de arbeidsinspectie er niet tegen optreden. Op die manier houdt het probleem zichzelf in stand en dreigt er binnen bepaalde bedrijven een cultuur te ontstaan waarin het normaal wordt om met dag- en weekcontracten te werken.

Minister, het misbruik van tijdelijke (dag)contracten is een hardnekkig probleem. Welke acties kunt u als minister van Werk nemen om dit misbruik tegen te gaan? Plant u nog bijkomende acties en op welke termijn? Zult u in overleg treden met de interimsector om samen te bekijken wat de meest efficiënte manier is om komaf te maken met dit misbruik? Waar en op welke manier kunnen werknemers die het slachtoffer zijn van misbruik van tijdelijke contracten, hierover een klacht indienen? Hoeveel klachten zijn er op die manier de voorbije tien jaar binnengekomen en welk gevolg werd eraan gegeven? Welke sanctioneringsmechanismen hebt u ter beschikking om op te treden tegen bedrijven die hardnekkig blijven werken met dagcontracten hoewel het helemaal niet om tijdelijke arbeid gaat? Op welke manier worden er vandaag inspecties georganiseerd? Beschikt u intussen over nieuw onderzoek en cijfers die een merkbare verbetering aantonen ten opzichte van het HIVA-onderzoek van 2014?

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Voorzitter, minister, ik heb een vraag om uitleg opgemaakt naar aanleiding van de Pano-reportage. Ik denk dat u het met mij eens bent dat de feiten die via die undercoverreportage naar boven zijn gekomen,

verschrikkelijk zijn. Het zijn mensonterende arbeidsomstandigheden. Werknemers worden langdurig via dagcontracten tewerkgesteld en leven en werken dus in complete onzekerheid. Bovendien is er een bedrijfscultuur die erop gericht is om werknemers te ontraden om zich bijvoorbeeld ziek te melden, waardoor veel werknemers ziek op de werkvloer staan. Die werknemers klaagden daarenboven dat ze niet zeker waren dat ze correct werden betaald en dat er heel wat onduidelijkheid was over de naleving van de regeling in verband met overuren en dies meer.

De naleving van de arbeidswetgeving is inderdaad een federale materie. Maar uit die reportage bleek toch ook dat de controle van zowel de Vlaamse wetgeving, bijvoorbeeld op de erkenningsregeling voor uitzendkantoren, als de federale wetgeving op de naleving van de arbeidswetgeving, totaal tekortschiet. Er is het getuigenis van de sociale inspectie zelf die zegt dat de methodiek en de cao die men daarover heeft afgesloten niet werken. Er is in een cascade voorzien, beginnende bij de sector met een vorm van zelfregulering. Als er een klacht is, dan pas zal de inspectie optreden. De federale minister van Werk heeft aangegeven dat hij dat zal aanpassen, want het werkt niet.

Wij hebben op Vlaams niveau ook een eigen bevoegdheid en een eigen vrijheid om uitzendkantoren te controleren. Daarom mijn vraag. Het ging over DHL, maar uit de reportage bleek dat de problematiek van het misbruik van dagcontracten ook bij andere bedrijven en andere uitzendkantoren bestaat. Minister, u hebt binnen uw eigen bevoegdheid de erkenningsregeling. In die erkenningsregeling staat dat onze inspectie controle kan doen bij uitzendkantoren en zelfs op de werkvloer. U hebt een ruime bevoegdheid om te zien of de erkenningsregeling wordt nageleefd. Een van de erkenningsvoorwaarden is dat de sociale wetgeving moet worden gerespecteerd. De verdere opvolging van de sanctionering in de sociale wetgeving is een federale bevoegdheid. Maar wanneer er een vaststelling is van bijvoorbeeld een inbreuk, dan kun je minstens een onderzoek openen, eventueel samen met de federale inspectie.

Minister, hebt u naar aanleiding van de gesignaleerde misbruiken uit de reportage stappen gezet? Hebt u ook stappen gezet om eventueel de erkenning te herbejken? Zelfs al rijzen er vragen die verder door de inspecties onderzocht moeten worden, dan kunt u vanuit het voorzorgsbeginsel, zeker als het over dergelijke mensonterende arbeidsomstandigheden gaat, ook zelf het initiatief nemen. U hebt ook een injunctierecht. U kunt zeggen dat u vragen hebt bij de praktijken van dit uitzendkantoor en u kunt bijvoorbeeld de erkenning omzetten in een tijdelijke erkenning zolang het niet duidelijk is dat de wetgeving wordt gerespecteerd. Overweegt u dergelijke stappen? Ik denk dat het getuigenis van de sociale inspectie veelzeggend is en dat de bestaande zelfregulering tekortschiet. Ik denk dat iedereen het erover eens is dat we dergelijke mensonterende arbeidsomstandigheden koste wat het kost moeten vermijden. Minister, ik denk dat we met de erkenningsvoorwaarden het sterkste instrument op Vlaams niveau hebben om dergelijke misbruiken aan te pakken. Daarvan hebt u de sleutel in handen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emily Talpe (Open Vld): Een reportage in het Eén-programma 'Pano' heeft de discussie over dagcontracten via interim opnieuw doen oplaaien. Hoewel er na eerdere kritieken reeds een regeling was getroffen tussen de sociale partners waarbij een stelsel van zelfregulering werd overeengekomen, blijken sommige bedrijven toch oneigenlijk gebruik te maken van het systeem van interimarbeid.

Dat is bijzonder jammer, omdat de sector het belangrijkste instroomkanaal naar de arbeidsmarkt is, in het bijzonder voor lager geschoolden en mensen met een migratieachtergrond. Vanuit bedrijfseconomisch oogpunt is uitzendarbeid een belangrijk flexibiliteitsinstrument om aan te wenden. Deze verdiensten moeten we

dan ook voor ogen houden. Het spreekt vanzelf dat uitwassen moeten worden aangepakt, maar het kind met het badwater weggooien, is geen goed idee.

Minister, de uitzendwetgeving is een federale materie. Bijgevolg zult u een beperkte manoeuvreerruimte hebben om aan mistoestanden te remediëren. Vlaanderen is evenwel bevoegd voor de arbeidsbemiddeling en activering van werkzoekenden, van wie een belangrijk aantal sowieso in meerdere of mindere mate gebruik maakt van het instrument van uitzendarbeid.

Minister, hebt u weet van klachten van werkzoekenden, uitzendkrachten of bedrijven-gebruikers die hierover zouden zijn binnengekomen? Wordt er vanuit de VDAB opgevolgd in welke mate werkzoekenden aan de slag gaan met dagcontracten en hoelang ze via dat instrument aan het werk blijven? Ook voor de interimsector zelf zijn dagcontracten niet het meest interessante 'product' om aan te bieden, gelet op het feit dat ze een belangrijke administratieve last met zich meebrengen. Zult u overleg plegen met de interimsector met het oog op het zo minimaal mogelijk aanbieden van dagcontracten in het kader van een efficiënt activeringsbeleid van werkzoekenden?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik denk dat het nog iets erger is dan jullie naar voren brengen. Jullie beklemtonen dat de problematiek in hoofdzaak gaat over arbeidsrecht, wat een puur federale bevoegdheid is. Maar het is zelfs zo dat de bijzondere wetgever er uitdrukkelijk in heeft voorzien dat enkel de federale overheid bevoegd is, ook voor de controle op de dagcontracten. Vlaanderen kan zelfs over de erkenning pas optreden na een overtreding vastgesteld door de federale controle en wij kunnen daar zelf geen controle op doen. Dat zit dus nog een stap verder. Ik ga me niet uitspreken over hoe goed of hoe slecht staatsvormingen zijn, dat mag u zelf inschatten. Dit als algemene eerste opmerking. Het gaat dus verder, collega Kherbache. Ik vond het logisch, en ik had het al gevraagd, maar ik heb het nog eens uitdrukkelijk gevraagd naar aanleiding van uw vraag. Mijn inspectie zegt heel duidelijk dat ze niet de bevoegdheid heeft om zelfs bij de uitzendkantoren de dagcontracten te controleren. Dat is dus een moeilijkheid, want we moeten wel de erkenning doen maar we mogen dat niet controleren.

Ik kom tot de verschillende vragen. De controles door mijn afdeling Toezicht en Handhaving gebeuren in het kader van het decreet betreffende de private arbeidsbemiddeling van 2010. Daarin zitten effectief de voorwaarden voor het uitoefenen van private arbeidsbemiddeling en de voorwaarden voor erkenning van een uitzendbureau. Het toezicht op misbruik van contracten en dagcontracten in de uitzendarbeid behoort in de eerste plaats tot de federale bevoegdheden. De afdeling Toezicht en Handhaving voorziet voor 2017 in 330 inspecties in de sector van private arbeidsbemiddeling. Het merendeel van deze inspecties gebeurt in de uitzendsector en bij gebruikers. De controles door mijn inspectie gebeuren in het kader van dat decreet van 2010.

Het goede is dat regelmatig wordt samengewerkt met de federale diensten, want dan kun je samen een aantal zaken bekijken. Aangezien de problematiek in hoofdzaak een federale materie is, is het in de eerste plaats aan de federale minister van Werk om initiatief te nemen tot een overleg. Ik heb vernomen dat hij reeds een overleg heeft gehad met de interprofessionele partners alsook met de sociale partners van de uitzendsector. Ik denk dat dat logisch is aangezien die cao is afgesloten. Dus ook de klachten moeten in de eerste plaats gemeld worden aan de dienst Toezicht op de Sociale Wetten van de federale overheid.

Wat betreft de vragen over de klachten: wijzelf hebben sinds 2011 één klacht ontvangen bij de Vlaamse Sociale Inspectie. Deze klacht werd voor verder gevolg doorgestuurd naar de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO)

aangezien wij het niet mogen controleren. Wanneer de federale inspectiediensten optreden en een inbreuk vaststellen, dan pas kan onze afdeling Toezicht en Handhaving op basis van deze vaststellingen een onderzoek starten.

Zoals mevrouw Kherbache aangeeft, is het naleven van de sociale en fiscale wetgeving een van de erkenningsvoorwaarden van de uitzendbureaus. Maar ik denk dat het nu duidelijk is wanneer wij kunnen optreden. Het sanctiekader is bepaald in het decreet van 2010. Dat zijn een gerechtelijke veroordeling, een administratieve geldboete of de intrekking van de erkenning. Onze afdeling is dus niet bevoegd voor het toezicht op deze problematiek en organiseert geen specifieke inspectierondes daaromtrent, want we mogen dat niet.

U stelt ook de vraag naar dat onderzoek omtrent uitzendarbeid. Er is op dit moment een studie lopend in de Stichting Innovatie & Arbeid van de SERV rond de evoluties in de uitzendsector. Ik denk dat ze in de loop van deze maand zou kunnen worden vrijgegeven, maar het is aan het dagelijks bestuur van de SERV om daar beslissingen over te nemen.

Collega Kherbache, binnen de arrondissementele cellen en in het kader van het ad-hocoverleg tussen onze afdeling Toezicht en Handhaving en de federale inspectiediensten hebben we dat thema aan bod laten komen. De federale inspectiediensten werden eraan herinnerd dat wanneer ze vaststellingen doen tegen uitzendbureaus, ze die best doorgeven aan ons, zodat wij verdere actie kunnen ondernemen en verder onderzoek kunnen opstarten. Als vaststellingen worden overgemaakt, zal er een onderzoek worden opgestart en zullen de mogelijke inbreuken kenbaar worden gemaakt aan de Commissie Uitzendactiviteiten binnen de SERV.

Na het advies van de commissie over ernstige inbreuken kan de secretaris-generaal van het Departement Werk en Sociale Economie beslissen om, bijvoorbeeld, de erkenning in te trekken. Mijn administratie moet echter op het federale onderzoek wachten. Dat is institutioneel duidelijk op deze manier geregeld.

Mevrouw Talpe, wat de opvolging betreft, biedt VDAB op 'Mijn VDAB' geen actieve bemiddeling voor uitzendvacatures aan. Die vacatures worden door het uitzendkantoor geregistreerd als tijdelijke jobs of als tijdelijke jobs met een optie op vast werk. VDAB registreert wel de werkzoekenden die regelmatig uitzendwerk verrichten. Die groep wordt apart geregistreerd met de code 89. De werkzoekenden die regelmatig met dagcontracten werken, maken deel uit van deze groep.

VDAB en het Vormingsfonds voor Uitzendkrachten nemen initiatieven om deze groep op de arbeidsmarkt te ondersteunen. Het is de bedoeling de competenties te versterken en een opstap naar vast werk te vinden. Dit jaar start een eerste pilootproject. Dit is een nieuw initiatief.

De dagcontracten maken natuurlijk deel uit van een flexibel instrumentarium waarvan werkgevers gebruik kunnen maken. Dit kan natuurlijk een rol spelen in het activeringsbeleid ten aanzien van werkzoekenden. De voorwaarden die hieraan zijn verbonden, vallen onder de federale bevoegdheden.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt gehoord dat we het er allemaal over eens zijn dat de reportage van Pano wraakroepend was. Wat we daar hebben gezien, is onvoorstelbaar. Ik heb van mensen die bij het maken van de reportage betrokken waren, nog iets fascinerends vernomen. Het is een opvallend fenomeen dat de mensen die met dagcontracten zijn aangeworven en die niet de moed hebben een klacht in te dienen, de vraag krijgen of ze nog familieleden of vrienden hebben die zich voor het bedrijf willen inschakelen. Ze weten echter dat ze met dagcontracten voor een lange tijd aan het lijntje kunnen worden

gehouden. Dit is echt een bewuste manier om met kwetsbare mensen op de arbeidsmarkt om te gaan. Het is onaanvaardbaar dat ze hier bewust op inzetten.

Ik heb net vermeld dat die mensen vaak geen klacht durven in te dienen. Dat is ook het probleem. Ze willen de weinige jobzekerheid die ze hebben, niet kwijtspelen. In hoeverre denkt u dat de samenwerking met de federale minister ervoor kan zorgen dat een plan op gang komt? Zullen die mensen gemakkelijker de weg kunnen vinden en gemakkelijker kunnen worden aangespoord om een klacht in te dienen? Op die manier zouden we effectief aan de slag kunnen gaan. Ik snap de problemen met de controles en de bevoegdheden. Het is echter van cruciaal belang dat de eerste stap wordt gezet. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat we op dit vlak stappen vooruit kunnen zetten?

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, ik ben toch een beetje ontgoocheld door uw antwoord. Volgens mij kan de Vlaamse overheid op het terrein actiever zijn. U hebt gelijk dat de controle op de arbeidswetgeving en op de naleving van de toepassing van de dagcontracten een federale materie is. Mijn vraag houdt echter in dat dit duidelijk een probleem is. Ik baseer me op de undercoverreportage die mensonterende arbeidsomstandigheden heeft onthuld.

Ik neem aan dat de federale inspectiediensten dit ter plaatse hebben bekeken en afspraken hebben gemaakt. Er zijn arrondissementele cellen en er worden inspecties georganiseerd. Voeren de federale en gewestelijke inspectiediensten soms echter ook gezamenlijke inspecties uit? Vindt u het aangewezen om op dit vlak veel actiever te zijn? De Vlaamse inspectiediensten kunnen de federale inspectiediensten zelfs vragen controles uit te voeren. U kunt hierom verzoeken. Gebeurt dat ook? Misschien moet ik hier in een schriftelijke vraag gedetailleerder op ingaan. U hebt geantwoord dat u afhankelijk bent van de federale vaststellingen. Ik vraag u echter om proactief te zijn en zelf stappen te zetten. U moet de federale inspectiediensten vragen vaststellingen te doen of stappen te zetten.

Er is een commissie die over de erkenningen oordeelt. Hebt u die commissie gevraagd de vermelde uitzendkantoren tegen het licht te houden op basis van de vaststellingen van de federale inspectiediensten? U zou dat moeten doen. U zou moeten stellen dat dit het moment is om de uitzendkantoren tegen het licht te houden en om na te gaan of de erkenningen niet on hold moeten worden gezet.

De adviescommissie heeft de afgelopen jaren tientallen adviezen geschreven. De adviescommissie, die oordeelt over de erkenningen, heeft geadviseerd de erkenningen in tijdelijke erkenningen om te zetten. Het gaat dan om vaststellingen met betrekking tot zwart werk of het niet naleven van de sociale wetgeving. Het valt me op dat u geen enkele van die vragen tot omzetting in een tijdelijke erkenning hebt gehonoreerd. De praktijk is dat u elke vraag om een erkenning in een tijdelijke erkenning om te zetten niet honoreert. Het is duidelijk dat we op dat vlak wat strikter moeten zijn. U moet niet steeds de adviezen van de adviescommissie overrulen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, de dagcontracten zijn een oud zeer. Misbruiken zijn uit den boze. Zoals ik in mijn vraagstelling heb gesteld, is dit hoofdzakelijk een federale zaak. De inspecties worden door de federale overheid verzorgd. Ik hoor u graag zeggen dat u de samenwerking met de federale overheid aanmoedigt. We moeten hier absoluut op blijven inzetten.

De reden waarom ik deze vraag om uitleg heb ingediend, is dat we niet zwart-wit mogen denken. De dagcontracten hebben hun nut en het kan niet de bedoeling

zijn ze af te schaffen. Net daarom heeft de federale overheid afspraken gemaakt met de sociale partners.

Ik heb nog een vraag over de gegevens die VDAB met de code 89 verzamelt. Althans wat de dagcontracten betreft, want het gaat hier om tijdelijke engagementen, lijkt het ons opportuun die gegevens met de interimsector uit te wisselen. Zult u evalueren of u ergens een manier ziet om die gegevens in een positieve zin te gebruiken?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Mevrouw Kherbache, ik deel eigenlijk uw ontgoocheling over het antwoord. Het was me niet zo duidelijk dat de minister zo weinig kan doen. De staatsstructuur en de bevoegdheidsverdeling met betrekking tot werk zijn een zootje geworden. Het is zo ingewikkeld dat we niet op een slagkrachtige, zuivere, snelle en performante wijze op dergelijke aberraties kunnen inspelen.

Mevrouw Remen, u hebt net in mijn oor gefluisterd dat de minister op dit vlak eigenlijk helemaal niets mag. Dit is absurd. Ik deel in elk geval de ontgoocheling over het antwoord.

Minister, ik deel uiteraard uw mening over de zesde staatshervorming. In feite is de vraag wat ik hierover denk een retorische vraag.

De reportage heeft iedereen, ook mij, gechoqueerd. Eigenlijk ben ik nog het meest gechoqueerd door een punt dat hier nog niet aan bod is gekomen. Verschillende werknemers hebben verklaard pijn aan hun rug te hebben. Ze wilden dat echter niet vertellen, want dan zouden ze uit het circuit vliegen of zouden ze zeker geen contract krijgen. Ik vond dat degoutant.

Wat ik ook degoutant vind, is dat op zijn minst de indruk is gewekt dat de vakbonden, de organisaties die specifiek voor werknemers zijn bedoeld, de mensen met dagcontracten als paria's en uitschot behandelen. Aangezien ze niet mogen meestemmen voor de sociale verkiezingen, interesseert het de vakbonden niet wat er met die mensen gebeurt. Ze hebben zelfs dat niet. Onze gedachten moeten zijn bij de mensen die jarenlang in een dergelijk systeem zitten en door de vakbonden als paria's worden beschouwd.

Zoals al terecht in het Vlaams Parlement is opgemerkt, zit de problematiek eigenlijk vooral bij de consumenten. Zij willen dat alles steeds goedkoper wordt. Hierdoor komen bedrijven als DHL in een prijzenslag terecht, wat ertoe leidt dat ze met betrekking tot de arbeidswetgeving het onderste uit de kan willen halen en de kantjes eraf willen lopen.

Minister, ik hoop dat u met uw beperkte tot geen bevoegdheden op dit vlak bij de minister-president en de federale inspectiediensten ook het onderste uit de kan zult halen. Volgens mij mogen we niet enkel DHL viseren. Er zijn nog andere spelers die het veel slechter doen. We moeten die aberraties er uithalen.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik wil nog een eenvoudig antwoord geven op alle punten die tijdens de reacties aan bod zijn gekomen. Ik heb vertrouwen in de federale minister. De staatshervorming heeft hem de bevoegdheid verleend de nodige maatregelen te nemen. Ik zal met hem in contact blijven en hem continu vragen wat hij doet en op welke wijze hij dat doet. Ik zal ervoor zorgen dat ons beleid daarop kan aansluiten. Ik wil niet parallel iets doen naast wat minister Peeters doet. Ik steun zijn acties op dit vlak duidelijk. Hij weet dat al, maar ik zal dit nogmaals herhalen. Ik zal dit blijven opvolgen. De wetgeving bepaalt dat hij hiervoor bevoegd is. Ik kan allerlei zaken proberen, maar hij heeft al een initiatief

genomen. Ik vertrouw erop dat hij de nodige stappen zet. Er is wel degelijk overleg in de regionale cellen. We zullen dan samen verdere stappen kunnen zetten. Ik laat nu eerst het initiatief aan minister Peeters.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Volgens mij vraagt niemand u parallelle zaken op te zetten. U moet samenwerken en ervoor zorgen dat stappen vooruit worden gezet.

Mijnheer Ronse, het klopt dat dit probleem deel uitmaakt van iets groters. Er zitten maatschappelijke tendensen achter. Voor ons moet het uitgangspunt echter zijn dat die Vlaamse werknemers aan het lijntje worden gehouden met dagcontracten in mensonwaardige omstandigheden.

Minister, dit is geen nieuw probleem. De allereerste vraag om uitleg die ik u in 2014 heb gesteld, heb ik ingediend naar aanleiding van een onderzoek van het Onderzoekscentrum voor Arbeid en Samenleving (HIVA). We wisten toen al dat er problemen waren. Nu zijn die problemen op een zeer pijnlijke wijze in beeld gebracht.

Mensen zijn bang om een ziekte te nemen en kunnen hun leven niet verder uitbouwen omdat ze vastzitten in dit systeem. Dit moet ons enige uitgangspunt zijn. Ik wacht de studie af die nu wordt uitgevoerd en die misschien nog deze maand zal worden gepresenteerd. We kunnen dit niet loslaten. We moeten dit blijven opvolgen. Dergelijke situaties zijn compleet onaanvaardbaar.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, ik zou willen dat u ten aanzien van uw Vlaamse bevoegdheden meer ambitie toont. Ik vind het jammer dat u eigenlijk gewoon de bal naar de federale overheid doorspeelt. U kunt binnen uw Vlaamse bevoegdheden al zeer veel doen. Met dit institutioneel argument trekt u elke keer uw paraplu open om dergelijke absoluut onaanvaardbare toestanden naar een ander bestuursniveau door te schuiven. Ik vind dit van te weinig ambitie getuigen.

U beschikt over zeer sterke bevoegdheden. U kunt ingrijpen op het vlak van de vergunningen. Ik vind het jammer dat u zelf niet in actie bent geschoten. U zou de commissie die de vergunningen controleert, kunnen activeren en laten onderzoeken waarom dergelijke toestanden blijven bestaan.

Vroeger beschouwde de rest van Europa de erkenningsregeling als een best practice. De Nederlanders bezochten Vlaanderen om te bekijken hoe wij de inbreuken en misbruiken in de uitzendsector aanpakten. Deze sociale dumping is immers ook nadelig voor de uitzendsector zelf.

U zet uw eigen instrument niet in om die sector proper te houden en om de sociale dumping krachtadig aan te pakken. Ik vind dat bijzonder jammer. Ik vind het ook jammer dat de uitzendkrachten, waarvoor de heer Ronse het terecht opneemt, in elk geval niet op u kunnen rekenen.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Ter verduidelijking, aanvulling of geruststelling wil ik nog even vermelden dat de uitzendsector voor de overheid met de zesde staats-hervorming wel is geregionaliseerd. De conclusie is dat het oneigenlijk gebruik van dagcontracten moet worden aangepakt. Dat staat hier buiten kijf. We moeten erover waken dat dit instrument wordt gebruikt waarvoor het dient.

Minister, ik hoor u graag vertellen dat u samen met de federale overheid stappen vooruit wil zetten. Hopelijk blijft het niet te lang bij overleg en kunnen we snel resultaten boeken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over sociale fraude bij Vlaamse transportbedrijven – 2127 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, enkele weken geleden zijn inspecteurs van de fiscale en sociale controlediensten, alsook speurders van de politie, massaal binnengevallen bij het Belgisch-Luxemburgs transportbedrijf Jost.

De actie paste binnen een ruim opgezet onderzoek naar sociale fraude, mensenhandel en het opzetten van een criminele organisatie. Buitenlandse chauffeurs zouden daarbij via nepvennootschappen worden ingezet om aan dumpingprijzen en in menonwaardige omstandigheden de baan op te gaan voor Belgische bedrijven en bijgevolg veel meer in België rijden dan wettelijk is toegestaan. Die bedrijven ontsnappen daardoor ook aan de verplichte socialezekerheidsbijdragen.

Mijn vraag gaat voor alle duidelijkheid niet over Jost zelf. Het zijn de controlediensten en de inspecteurs die hier verdere opheldering over dienen te brengen. Waar ik mij wel zorgen over maak, is het fenomeen van de sociale uitbuiting van buitenlandse arbeidskrachten op onze Vlaamse arbeidsmarkt en de oneerlijke concurrentie die daardoor ontstaat voor bedrijven die wel binnen het wettelijke kader opereren. Volgens de socialistische vakbond zijn er honderden transportbedrijven die een vestiging hebben in het buitenland, wat de deur om aan sociale dumping te doen, openzet.

De transportsector zelf ontkent dat evenwel met klem. Wel wijst onder meer de sectorfederatie Transport & Logistiek Vlaanderen erop dat veel bedrijven hier amper het hoofd boven water kunnen houden door de enorme concurrentie in de geïdealiseerde transportmarkt. "Heel wat transporteurs zouden tevreden zijn dat activiteiten die illegaal zijn, worden aangepakt. Dat geeft meer ademruimte aan bedrijven die wel correct werken", klinkt het.

Minister, ik heb vier informatieve vragen, omdat ik benieuwd ben naar hoe het juist zit. Bent u op de hoogte van de praktijk van het opzetten van nepvennootschappen in de transportsector, waardoor buitenlandse transporteurs binnen een ander en voordeliger kader kunnen werken dan verplicht in Vlaanderen? Wat kunt u daar als Vlaams minister concreet tegen ondernemen?

Hoe schat u de impact hiervan in op de Vlaamse transportsector? Klopt het dat bedrijven die legaal werken, het moeilijk hebben om het hoofd boven water te houden, omdat de concurrentie met bedrijven die illegale activiteiten ontplooiën, te groot is?

Vindt u ook dat er vanuit Vlaanderen via de Vlaamse inspectie extra controles moeten komen op sociaal misbruik in de transportsector? Hoe kunt u dat organiseren? Welke rol speelt de dienst Economische Migratie daar bijvoorbeeld in?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Het is niet om de paraplu open te trekken, maar er is hier heel veel federale materie bij. Ik zou aan mijn eigen fractie willen voorstellen om eens op te lijsten wat we allemaal aan vragen krijgen van de partners, waarbij ze graag zouden hebben dat ik optreed, maar dat het niet onze bevoegdheid is. Dat kan een aanzet geven om bij een volgende staatshervorming misschien elementen congruenter en homogener te maken dan ze nu zijn.

Maar natuurlijk betreur ik de zaken die u aanhaalt, collega Annouri. Dat zijn dingen die niet kunnen. Die constructies worden vaak opgezet met Oost-Europese vennootschappen. Ook de chauffeurs van de vrachtwagens zijn meestal onderdaan van een Oost-Europese lidstaat. Mijn bevoegdheid beperkt zich tot de tewerkstelling van buitenlandse arbeidskrachten. Oost-Europese werknemers zijn echter vrijgesteld van een arbeidskaart. Wat betreft de tewerkstelling van derdelanders, voorziet de regelgeving in een vrijstelling voor chauffeurs die voor rekening rijden van een in het buitenland gevestigde onderneming, op voorwaarde dat hun verblijf in België geen drie maanden overschrijdt. Gedetacheerde werknemers vanuit een onderneming in een EER-lidstaat (Europese Economische Ruimte) zijn eveneens vrijgesteld van een arbeidskaart. Ook daar kunnen we dus niet veel aan doen.

De wet van 11 december 2016 heeft de Handhavingsrichtlijn omgezet, waardoor inspectiediensten extra handvatten krijgen om detacheringsfraude aan te pakken. Ik ga daar verder niet in detail op in, tenzij u daar straks iets over zou vragen. Maar dat was niet direct de aanzet van uw vraag.

De acties die ik tegen frauduleuze praktijken kan nemen, zijn beperkt tot het laten respecteren van de wet op de tewerkstelling van buitenlandse – buiten derdelanders – arbeidskrachten. Indien er bewust frauduleuze constructies worden opgezet om socialezekerheidsbijdragen te ontduiken, is dat uiteraard oneerlijke concurrentie voor de Vlaamse transportfirma's. Ik hoop en vertrouw erop dat de federale collega's, en eventueel ook de Europese, die daarvoor veel meer bevoegdheid hebben, alles in het werk stellen om die wanpraktijken weg te werken.

In 2016 heeft mijn sociale inspectie 23 inspecties uitgevoerd in de transportsector, met het oog op de naleving van de wet op de tewerkstelling van buitenlandse werknemers. Ook in 2017 hebben we gerichte inspecties uitgevoerd in de transportsector. Maar zoals reeds vermeld, beperkt zich dat dan tot het controleren van de tewerkstelling van al dan niet gedetacheerde derdelanders. En de fraude doet zich vooral voor met Oost-Europese werknemers op het vlak van ontduiking van sociale zekerheid. Daarvoor zijn de federale sociale inspectiediensten bevoegd. De dienst Economische Migratie voert geen ex-antecontroles uit, aangezien Europese werknemers of werknemers die tewerkgesteld zijn door een onderneming in de EER, vrijgesteld zijn van een arbeidskaart.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Bedankt voor uw antwoord, minister. De vorige vraag ging over erbarmelijke toestanden voor mensen die met een interimcontract en met dagcontracten werken. Het verhaal van heel veel van die chauffeurs is minstens even erbarmelijk, als je ziet in wat voor omstandigheden die mensen op onze banen moeten rijden en op welke manier ze behandeld worden. Ik vraag uiteraard niet dat u het hele probleem oplost. Mijn vraag is inderdaad wat u kunt doen binnen uw beperkte mogelijkheden. En als ik het heel goed begrijp, zegt u: bitter weinig. U hebt een antwoord gegeven, maar het komt erop neer dat u niet zo veel kunt doen.

Dat moet voor u ongetwijfeld frustrerend zijn. En dus is mijn bijkomende vraag redelijk simpel: op welke manier hebt u contact met uw federale collega rond deze thematiek? Hebben jullie daar contact over? Proberen jullie daar samen iets rond te doen of niet? Of zegt u gewoon: hij doet het werk, en we zien wel hoe dat loopt? Dat is een informatieve vraag, om te weten welke contacten er zijn op het vlak van dit thema, want ik neem aan dat dat heel frustrerend is voor u. En u lijkt mij niet de man die, als hij gefrustreerd is over iets, gewoon bij de pakken blijft zitten.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Het klopt dat dit hoofdzakelijk federale materie is. We hebben fiscale en sociale fraude, vennootschapsrecht, controles door de sociale

inspectie, het federale parket en samenwerking met justitie. Dat betekent natuurlijk niet dat we in Vlaanderen blind moeten blijven. We moeten helpen waar we kunnen.

Het is nu eenmaal een feit dat we daar ook de gevolgen van dragen. Uit cijfers van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid blijkt dat er al meer dan zesduizend Belgische chauffeurs hun werk kwijt zijn door sociale dumping. Maar doorslaggevend zal de rol van Vlaanderen uiteraard niet zijn in dit verhaal. Integendeel, het heil zal vooral moeten komen vanuit Europa, een samenwerking tussen lidstaten onderling, om dit onrecht te bestrijden.

In dat verband heeft de Europese Commissie gisteren nog een pakket maatregelen aangekondigd om de werkomstandigheden van truckers te verbeteren, maar ook om sociale dumping aan te pakken. Het komt erop neer dat men ook onderhevig zal zijn aan de wetgeving van het land waar men een minimale connectie mee heeft. Dat is alvast een stap in de goede richting. Ik wil dan ook vragen, minister, om dit pakket maatregelen onder de loep te nemen en te kijken waar we eventueel vanuit Vlaanderen mee in kunnen gaan of wat we mee kunnen ondersteunen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Voor mij zit het grootste probleem in het feit dat EU-burgers onder de radar zitten, want die werken eigenlijk op een volstrekt legale manier aan veel lagere tarieven en sociale zekerheid. En daar kan ook de federale inspectie eigenlijk niets aan doen. Ik ben zelf overtuigd van de Europese Unie en Europa. Ik ben dan ook naar de State of the Union gaan luisteren van Juncker, met enorme hoop dat hij het daar als eerste punt over zou hebben. Maar zijn eerste punt was gratis wifi voor jongeren, jongeren op trainen en gratis Erasmus. En dat was ook zijn laatste punt. Die man heeft daar dus niet over gesproken. Voor Europa is dat vandaag nog altijd een punt dat niet kordaat wordt aangepakt. Ik hoop echt dat Europa daar voor eens en voor altijd komaf mee zal maken. Want het grootste profitaat zit in landen waar de sociale zekerheid het best en het duurst is – lees: bij ons.

Dat maakt onze economie kapot. Het gaat niet enkel om transportfirma's, maar ook bouwfirma's en noem maar op. Als ze niet mee op die kar springen, kunnen ze gewoon niet meer competitief zijn, tenzij ze nog echt in een niche zitten. Dat zorgt ervoor dat mede-Europeanen in erbarmelijke omstandigheden moeten werken en leven. En het zorgt ervoor dat medeburgers uit Vlaanderen potentiële arbeidsplaatsen verliezen. Dat is dus echt iets bijzonder frustrerends. Ik kan moeilijk anders dan de minister ook vragen om op meetings en samenkomsten waar Europese commissarissen zijn, heel hard op die nagel te blijven slaan, want Europa moet daar prioritair actie rond ondernemen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Yasmine Kherbache (sp.a): Ik wil eerst reageren op het pleidooi van collega Ronse om ook op Europees niveau die sociale dumping krachtadiger aan te pakken. Er wordt terecht gewezen op de concurrentie die bestaat tussen de verschillende niveaus van socialezekerheidsbijdragen bij detachering. Wij hebben het voorstel gedaan om als het over detachering gaat, de lijn door te trekken en te zeggen dat niet alleen het loon, maar ook de socialezekerheidsbijdragen van de plaats van tewerkstelling van toepassing moeten zijn. Daarmee neutraliseer je de concurrentie tussen de lidstaten op dat vlak. Vroeger werd altijd de drogreden opgeworpen dat dat te ingewikkeld was, omdat we dan die informatie moeten krijgen en zo, maar in tijden van digitalisering en van digitale sociale zekerheid, is die informatie veel gemakkelijker uit te wisselen. Ik denk dat dat dé manier zal zijn om die concurrentie en die sociale dumping ook effectief aan te pakken.

Ik reken er dus op, collega Ronse en minister, om dat punt ook op alle niveaus te verdedigen en te zeggen: als we die dumping bij detachering willen aanpakken,

zorg er dan voor dat de socialezekerheidsbijdragen van de plaats van tewerkstelling verplicht worden. Op die manier vermijden we dat bepaalde bedrijven uit de markt worden gespeeld en vermijden we ook dat voor werknemers niet de correcte loons- en arbeidsvoorwaarden worden toegepast.

Minister, u zegt dat u geen paraplu wilt opentrekken, maar wat ik altijd hoor, is dat men op Vlaams niveau naar het federale niveau verwijst als het over sociale dumping gaat, en dat men op federaal niveau dan naar Europa verwijst. Uiteraard is dat nu de realiteit van onze globale economie, dat elk bevoegdheidsniveau zijn impact heeft op die economie en op de sociale voorwaarden. Dat riedeltje van 'we hebben niet alle bevoegdheden' ... In de globale economie van vandaag kun je blijven doorsturen. Het is efficiënter om in elk geval binnen de bevoegdheden die u al hebt, krachtdadig op te treden.

Als het gaat over het controleren, kunnen we daar met onze sociale inspectie, binnen haar bevoegdheden, wel een stap zetten, samen met het federale niveau. Ik wil oproepen om vooral dat punt van de detachering in de socialezekerheidsbijdragen op alle niveaus te verdedigen, want ik denk dat dat een belangrijke sleutel is naar een oplossing.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik heb in mijn antwoord heel duidelijk gezegd dat ik doe wat ik kan doen, met de 23 inspecties specifiek naar de transportsector.

Ik heb net als collega Talpe gelezen dat er juist een pakket zou zijn op Europees vlak. Ik heb het nog niet bekeken, maar ik ga dat zeker doen. Ik stel voor dat jullie ook eens bekijken wat er nu net wel of niet is beslist, ook rond de sociale zekerheid en dergelijke. Ik veronderstel dat, als dat nu net goedgekeurd zou zijn, er morgen niet iets nieuws zal komen. Maar uiteraard zal ik ervoor pleiten om de nodige maatregelen te nemen.

Ik kan natuurlijk elke dag bij Kris Peeters gaan zitten om te vragen om een aantal dingen samen te doen, maar ik ga dat niet doen. Ik ga ervan uit dat er federale collega's zijn die op dezelfde manier Kris Peeters zullen bevragen als jullie mij bevragen daaromtrent, en die zullen opvolgen dat Kris Peeters doet wat hij moet doen. Ik ga ervan uit dat hij niet nog een extra schoonmoeder nodig heeft. Maar alles wat in de werking nodig is, zal ik zeker wel samen opnemen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Bedankt voor uw antwoord, minister. Er zijn inderdaad twee dingen belangrijk. Ten eerste: de erbarmelijke omstandigheden die mensen meemaken die op onze Vlaamse wegen rijden. Dat kunnen we niet aanvaarden. Ten tweede: dit ondergraaft inderdaad het draagvlak voor een sterk Europees verhaal bij de mensen. Daar moeten we tegen optreden.

Ik denk dat mijn oproep heel duidelijk is. In dit dossier en soortgelijke dossiers moeten alle kanalen openstaan naar de Federale Regering en Europa. We moeten continu in communicatie blijven om ervoor te zorgen dat men dit zo goed mogelijk kan oplossen. Na Kris en Yves is het nu tijd aan Kris en Philippe om dit als nieuw duo samen op te lossen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de oproep voor het 'Stakeholdersplatform prestartersbegeleiding van doelgroepen' van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) – 2029 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp-a): Met de oproep 'Stakeholdersplatform prestartersbegeleiding van doelgroepen', gelanceerd in 2014 door het toenmalige Agentschap Ondernemen, wilde men vanuit de Vlaamse overheid invulling geven aan een belangrijk onderdeel van het geïntegreerd startersbeleid.

Doel van de oproep was om op zoek te gaan naar geschikte partnerorganisaties om de prestartersbegeleiding van doelgroepen uit te voeren en in de toekomst mee vorm te geven. Deze partners worden ook samengebracht in een stakeholdersplatform dat actief zal werken rond beleidsondersteuning en het geven van input aan het beleid over de behoeften en drempels waar de doelgroepen mee geconfronteerd worden in hun verlangen om ondernemer te worden.

De drie grote acties in deze oproep hadden betrekking op het sensibiliseren, informeren en begeleiden van prestarters. De projecten hadden een maximale looptijd van dertig maanden, en zijn bijgevolg afgelopen in december 2016.

Minister, welke organisaties hebben als partner geparticipeerd in het stakeholdersplatform?

Kunt u de evaluaties van alle promotoren uit deze oproep – dat moet niet nu, dat kan schriftelijk – overhandigen?

Kunt u ons informeren over de beleidsadviezen dat dit platform tot op heden heeft geformuleerd? Welke conclusies trekt u hieruit? Welke maatregelen gaat u nemen?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voor de begeleiding van deze doelgroepen gaat het om Stebo vzw voor de prestarters met een etnische afkomst, GTB vzw voor de mensen met een arbeidshandicap, Integraal vzw voor 50-plussers en Formaat vzw voor jongeren. Hefboom vzw en microStart vzw verzorgen de begeleiding van diverse doelgroepen bij de aanvraag en het verkrijgen van een microkrediet. Het platform werd van bij de start opengetrokken naar al de stakeholders die ondersteund werden om dienstverlening aan te bieden in de fase start en prestart aan kandidaat-ondernemers of pas opgestarte ondernemers. Ik denk dat het altijd wijs is om zo'n platform breed te maken zodat de ervaringen kunnen worden uitgewisseld.

Concreet betekent dit dat UNIZO, Starterslabo en Deloitte daarbij betrokken zijn, alsook Ondernemingsplanwedstrijd Vlaanderen vzw voor Bizidee, Voka voor Bryo en Markant vzw met een project gericht op vrouwelijke ondernemers.

Een deel van de projecten rond de doelgroepen zijn afgerond. Sommige zijn later gestart dan gepland en zijn nog niet afgesloten. De organisaties hebben bovendien na afloop van hun project een half jaar de tijd om hun eindrapport in te dienen. Ik heb nog maar heel weinig evaluaties. Uiteraard ben ik bereid om u de evaluaties over te maken, maar dat kan ik vandaag nog niet doen.

Tijdens de bijeenkomsten van het stakeholdersplatform is er in de eerste plaats – en ik vind dat een goede zaak – veel tijd besteed aan kennismaking met elkaars

aanbod, methodieken, de ervaringen met de doelgroep. Zo kan men leren van elkaar, doorverwijzen en waar het nuttig en zinvol is, samenwerken. Dat is een van de belangrijkste initiatieven van het platform.

Wat beleidsvoorbereidende adviezen betreft, is het belangrijk geweest voor het traject naar de grondige vernieuwing van het hele ondernemerschapsbevorderende beleid dat ik heb gevoerd. Die input die men daar heeft gegeven, heb ik meegenomen in de overheidsopdracht die gelanceerd werd en toegewezen om dienstverlening aan ondernemers in de markt te zetten. Dat is wat we de mastercall noemen waar we ineens een heel groot pakket naar buiten hebben gebracht.

U vraagt ook naar de conclusies die ik hieruit trek. Binnen een goed netwerk kan men doorverwijzen naar elkaar, naar het agentschap en stelt men zijn gemeenschappelijke aanbod ten dienste van de ondernemer. Het feit dat ze allemaal verbonden zijn, elkaar hebben leren kennen, van elkaar hebben geleerd en zo naar de ondernemer kunnen stappen, en ook kunnen doorverwijzen, vind ik een goede zaak.

Binnen het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) is een van de jaardoelstellingen, op mijn expliciete vraag, om het VLAIO-netwerk op te bouwen en daarbij de ondernemer centraal te stellen. Dit kadert daar zeker in. De levensfase start en prestart zal binnen die ecosysteemwerking uiteraard een belangrijk luik zijn. We blijven de samenwerking tussen onze stakeholders bevorderen vanuit het agentschap.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Dank u voor uw antwoord, minister, maar ik ben wel teleurgesteld. Dat had ik vandaag echt niet verwacht. Er werd een oproep gedaan, er werd een platform opgericht, en de stakeholders zijn bijeengebracht. Dat werd zo breed mogelijk gehouden zodat ze van elkaar kunnen leren, goede praktijken kunnen overnemen en sensibiliseren. Dat is uw antwoord. Uiteraard is dat positief, maar wat ik uit uw antwoord opmaak, is dat u het stakeholdersplatform wat betreft de doelgroepen hebt doen verzuipen in het grote geheel.

U zegt dat de oproep specifiek naar het stakeholdersplatform gericht was, specifiek wat betreft prestarters bij de doelgroepen en u hebt dat opengetrokken. Dan kunt u mij uiteraard niet zeggen welke beleidsadviezen er zijn. De uitdrukkelijke opdracht was om te zoeken naar de belemmeringen. Men moest naar de doelgroepen kijken. Men moest werk maken van dat advies.

Door het breed uit te rekken, hebt u een ander platform opgericht. Ik vind dat ook essentieel. Ik vind dat noodzakelijk bij het VLAIO. U plaatst de ondernemer centraal. Op dat ogenblik maakt u geen onderscheid tussen de doelgroepen waar de mensen toe behoren. Dat platform heeft een totaal ander nut dan te kijken naar de specifieke doelgroepen. De OESO benoemt die doelgroepen: mensen van allochtone afkomst, met een beperking, leeftijd, kansarmoede. Dit platform is te groot.

De projecten zijn niet allemaal afgerond. Een paar zijn er klaar. Misschien kunt u ons de evaluatie daarvan al overmaken. U zegt dat sommige later geëindigd zijn en ze hebben zes maanden tijd om een evaluatie op te stellen. Wanneer zullen die klaar zijn?

Het is positief dat er een netwerk is, maar u hebt het doen verzuipen in het grote geheel. Ook dat is nuttig, dat stel ik niet in vraag. Maar dat u dit breed hebt opengetrokken, dat u niet met concrete beleidsadviezen kunt komen voor die groepen, vind ik echt een gemiste kans.

De OESO heeft duidelijk aangegeven dat een duidelijk beleid en aanpak van doelgroepen inzake ondernemerschap een positief effect hebben. Ik zie dat wij dat hier vandaag gewoon hebben laten varen.

Ik ben alsnog geïnteresseerd in de evaluaties die er gaan komen, maar als u zich niet hebt gehouden aan de oproepopdracht, dan vraag ik me af met welke evaluatie de mensen gaan afkomen.

Minister Philippe Muyters: Ik begrijp uw reactie, mevrouw Turan. Het is een heel goede zaak geweest dat prestarters die niet tot de doelgroep behoren, de ervaring gedeeld hebben met de starters en prestarters van de doelgroepen. Dat vind ik een heel goede zaak. Ik had ook de indruk dat dat bij die betrokken begeleiders als zeer positief is ervaren. Ik begrijp dat u zegt dat we daardoor misschien iets gemist hebben. Dat is misschien waar. Dat weet ik niet, dat zullen we nooit weten of er anders iets meer uit was gekomen. Misschien is de doelstelling een beetje verschoven, ik wil dat zelfs toegeven.

Ik zou nooit het woord 'verzuipen' gebruiken. Dat is zeer negatief. Het netwerk tussen iedereen en het kunnen doorverwijzen naar iedereen is een enorm positieve zaak. Niet naast elkaar maar met elkaar werken is een positieve zaak geweest, zonder twijfel.

Ik ben graag bereid om de eindrapporten, als die gevalideerd en ingediend zijn, over te maken aan de leden van de commissie.

Güler Turan (sp·a): Minister, in alle eerlijkheid, u hebt een oproep gelanceerd en uitdrukkelijk vermeld dat er actief zal worden gewerkt aan beleidsondersteuning, dat er input kan worden gegeven aan het beleid inzake de behoeften van en drempels waar de doelgroepen mee geconfronteerd worden in hun verlangen om ondernemer te worden. Dat er andere meerwaarden gecreëerd zullen zijn – die u uiteindelijk toch had moeten creëren – daar ben ik het mee eens. Ik vind het een gemiste kans en ik kan niets anders doen dan vandaag met heel grote teleurstelling vaststellen dat dit verlopen is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Güler Turan aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, en aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de situatie van vluchtelingen in Vlaanderen als ondernemer – 2030 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp·a): Enkele weken geleden hebt u in de commissie uitvoerig de toeleiding en benadering van VDAB inzake de tewerkstelling van de vluchtelingen en nieuwkomers toegelicht. Ik had onmiddellijk de reflex: wat doen we met die vluchtelingen? Hoe stimuleren we hen? Hoe benaderen we het ondernemerschapspotentieel?

Het aantal vluchtelingen in de westerse landen is de voorbije decennia sterk toegenomen. De integratie van vluchtelingen in onze samenleving wordt door de vluchtelingen dikwijls als problematisch ervaren. Door aandacht te besteden aan ondernemerschap bij vluchtelingen kunnen we hun integratie in de samenleving bevorderen én de relatief lage graad van nieuw ondernemerschap in Vlaanderen opkrikken.

Ondernemerschap bij vluchtelingen en asielzoekers lijkt mij een onderbelicht domein te zijn tot op dit ogenblik. U gaat daar waarschijnlijk onmiddellijk verandering in brengen. Verschillende EU-onderzoeksrapporten tonen nochtans duidelijk aan dat er een potentieel is aan ondernemerschap bij vluchtelingen in westerse landen. Mannelijke vluchtelingen die vroeger zelfstandige waren en wier naaste familie uit zelfstandigen bestaat, hebben een grotere kans om het ondernemerschap te

overwegen. Maar het lijkt alsof dit potentieel weinig aandacht krijgt in Vlaanderen. Ik hoop dat er een aantal goede projecten in de steigers staan.

Dezelfde EU-rapporten wijzen ook op de bijkomende moeilijkheden die vluchtelingen, in vergelijking met immigranten ondervinden bij het opstarten en uitbaten van een eigen zaak. Zo is er de problematiek van de erkenning van diploma's, aantonen van de nodige beroepsbekwaamheid en de moeilijke weg naar microkredietinstellingen. Ook de negatieve beeldvorming bij klanten en leveranciers bemoeilijkt het uitbaten van een eigen zaak.

Vlaanderen is een belangrijke ontvangstregio voor asielzoekers. En een toename van het aantal ondernemers betekent een bijdrage aan de Vlaamse economie.

Uit onderzoeksrapporten blijkt dat meer dan een derde van de asielzoekers er ernstig over nadenkt om met een eigen zaak te starten. Het voornaamste motief om dit te doen, is dat ze hopen om hun integratie in de samenleving op deze manier te bevorderen. Motieven die ook opgaan voor Vlaamse ondernemers, zoals je eigen baas kunnen zijn en je eigen inkomen kunnen verwerven, scoren uiteraard eveneens hoog.

Minister, hebt u enkele maatregelen genomen om te zorgen voor een betere en snellere doorstroming naar advies- en opleidingsinstanties voor vluchtelingen met interesse in ondernemerschap? Zo ja, wat zijn de resultaten tot dusver? Hebt u een zicht op de graad van interesse voor zelfstandig ondernemerschap bij vluchtelingen en asielzoekers in Vlaanderen?

Mijn volgende vraag is eerder voor minister Homans, maar ik heb de vragen aan de beide ministers gericht en ik hoop dus dat zij wat input heeft gegeven: is er binnen het inburgeringstraject structurele aandacht voor het zelfstandig ondernemerschap, met inspanningen om de weg naar bankinstellingen en microkredieten beter bekend te maken? Kunt u cijfers geven per provincie van het aantal vluchtelingen dat zelfstandig actief is? Dat moet normaal gezien overzichtelijk kunnen gebeuren. Neemt u maatregelen om de evaluatie van beroepskennis bij vluchtelingen te 'versoepelen' – ik zeg dit uitdrukkelijk met aanhalingstekens – in functie van het opstarten van een zelfstandige activiteit? Last but not least: denkt u aan initiatieven om meer positieve beeldvorming rond asielzoekers- en vluchtelingen-ondernemers te lanceren?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Op 27 oktober 2016 hebben wij het projectvoorstel 'Ondernemerschap in Vlaanderen voor Vluchtelingen' in ESF-oproep (Europees Sociaal Fonds) 358 'Vluchtelingen en ondernemerschap' bekrachtigd op het managementcomité ESF. Dat is een breed partnerschap dat onder promotorschap van Stebo en met medewerking van VDAB een traject naar ondernemerschap uitwerkt, specifiek gericht naar asielzoekers, subsidiair beschermden en erkende vluchtelingen. De begeleiding die hierbij wordt aangeboden, zal asielzoekers, erkende vluchtelingen en subsidiair beschermden sensibiliseren, informeren en begeleiden naar ondernemerschap in Vlaanderen. Via infosessies wordt de doelgroep geïnformeerd over het reilen en zeilen van ondernemen in Vlaanderen. Na een detectie op ondernemerscompetenties en -aspiraties kunnen ze in begeleiding komen. Via een intensief traject met een waaier aan specialisaties kunnen ze doorstromen naar een beschermdde omgeving van de Starterslabo's en SMartBe of kunnen ze onmiddellijk een eigen zaak opstarten. Wie alles heeft om te starten, kan onmiddellijk starten, anders hebben we nog de beschermdde omgeving om te proberen.

Gezien de recente opstartdatum – het is op 27 oktober 2016 goedgekeurd en in november 2016 zijn we gestart – in combinatie met de looptijd van de begeleiding, is het momenteel nog te vroeg om al resultaten te geven. In dit project capteert het partnerschap eveneens de bevindingen en zal ze de drempels aan ons doorgeven. Ze stelt naast een eindrapport, wat altijd interessant is, ook een

draaiboek op ter ondersteuning van implementatie in de reguliere structuren. Collega Turan, ik hoop dat u daar toch al minder ontgoocheld over bent.

Over de graad van interesse heb ik geen cijfers ter beschikking. Voor uw derde vraag heb ik geen antwoord van minister Homans moeten krijgen. Een van de partners binnen het project 'Ondernemerschap in Vlaanderen voor Vluchtelingen' is microStart. MicroStart is een instelling die microkredieten verleent in België en in de mogelijkheid voorziet voor de kandidaat-ondernemers om op te starten door een microkrediet aan te vragen. MicroStart heeft veel ervaring met mensen die weinig tot geen onderwijs hebben genoten of met mensen van etnische afkomst en speelt dus een heel belangrijke rol om microkrediet bekend te maken bij deze doelgroep. Dat is een specifiek onderdeel, ook daaraan is gedacht. Dat is ook de reden waarom microStart effectief een structurele partner is geworden van het Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO). Het agentschap gelooft in microfinanciering voor kwetsbare groepen en ziet de meerwaarde van een organisatie als microStart zeker zitten vanwege haar ervaring met deze doelgroep. Ze ontvangen steun om een kandidaat-ondernemer goed te begeleiden. De vzw Hefboom ontvangt daarenboven ook steun van het agentschap, maar dan met de doelstelling een focus te leggen op de doelgroep vluchtelingen. U ziet dus dat er heel wat initiatief is daaromtrent.

De statistieken die door het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ) op zijn website worden gepubliceerd, laten ons alleen toe om na te gaan hoeveel starters per provincie UNO-vluchteling, vaderlandsloze of politieke vluchteling zijn. Dit geeft dus zeker geen totaalbeeld van hoeveel vluchtelingen als zelfstandige per provincie actief zijn. Ik zal de cijfers aan de commissiesecretaris overhandigen. Ik veronderstel dat u niet verwacht dat ik ze nu opsom.

Zoals u weet, herbekijken we op dit moment het volledige beleid inzake 'toegang tot beroep'. Ik ben er zeker van dat dit ook een voordeel zal zijn voor de vluchtelingen van buiten Europa om op die manier zelf sneller aan de slag te kunnen. Asielzoekers in procedure hebben een beroepskaart nodig om een zelfstandige activiteit te kunnen uitoefenen. Ik denk dat u dat ook weet. Zodra ze erkend zijn of wanneer zij een verblijfsrecht voor onbepaalde duur hebben gekregen, vervalt deze verplichting. Dan is de doelgroep vrijgesteld van de beroepskaart.

Ons agentschap heeft geen specifieke initiatieven inzake een meer positieve beeldvorming rond asielzoekers- en vluchtelingen-ondernemers, maar probeert via de steun aan organisaties zoals microStart en Hefboom op die manier een bijdrage te leveren. In het kader van het actieplan 'Integratie door werk' neemt VDAB zelfstandig ondernemen ook nog mee in zijn screening als hij gaat kijken naar de competenties van die vluchtelingen. Dus, indien een erkend vluchteling, subsidiair beschermde of asielzoeker met een arbeidskaart C aangeeft interesse of ervaring te hebben met bijvoorbeeld zelfstandig ondernemen, dan wordt het project voor vluchtelingen en zelfstandig ondernemen uitgebreid toegelicht en wordt er meteen doorverwezen naar de infosessies waar ik over sprak.

Van alles wat u hebt gevraagd, is het enige dat we vandaag niet doen, een campagne voeren specifiek naar de vluchtelingen om dat op een positievere manier te belichten. Maar al de rest staat in de steigers op een zeer positieve manier.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Dank u wel, minister. Ik moet toegeven dat de teleurstelling minder groot is dan bij de vorige vraag. Teleurstelling zal ik het niet noemen, omdat we de projecten die opgestart zijn op 27 oktober en een aanvang hebben genomen in november, nu niet kunnen beoordelen. Ik kan ook niet zien hoe de toeleiding loopt.

Het is misschien wel interessant om te weten hoe de infosessies gebeuren die worden georganiseerd voor deze mensen, en waar ze gebeuren. Dat is me nog niet echt duidelijk. Als er dan een detectie is van ondernemerschap, dan kunnen ze in begeleiding komen, hebt u gezegd. Hoe streng is dat dan? Hoe flexibel gaat men daarmee om? Hoeveel personen zijn er geïnteresseerd? Ik heb misschien een duidelijkere vraag. Het ESR-project is gelanceerd vanaf november. Hoeveel vluchtelingen en asielzoekers hoopt u daarmee te kunnen bereiken? Welk streefcijfer hebben jullie voor ogen? Hoeveel vluchtelingen hoopt men te kunnen bereiken met de bedragen die zijn aangevraagd voor dat project, enerzijds met infosessies waarschijnlijk en anderzijds met effectieve trajectbegeleiding? Als u ze gewoon verwijst naar Starterslabo's, dan denk ik dat de afstand voor die mensen veel te groot is. U hebt verwezen naar Starterslabo en SMartBe. U moet dat even verduidelijken, want ik heb het niet door. Die afstand zal voor hen veel groter zijn. Ik wil gewoon succesverhalen zien. Ik wil meer geslaagde ondernemers zien in ons Vlaams landschap, onafhankelijk van waar ze komen. Als ze hun toekomst hier maar voor ogen hebben, daar draait het voor mij om.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik volgde vorig jaar in de zomer een stage bij VDAB. Toen kwam dat onderwerp veelvuldig aan bod. Er waren toen ook mensen van uw kabinet aanwezig, minister. Een van de prioriteiten was het verlagen van de drempels voor ondernemerschap, ook voor vluchtelingen. Toen sprak men over een specifieke Vlaamse ESF 'zelfstandig ondernemen'. Is dat die? (*Instemming van minister Philippe Muyters*)

Oké. Het ging ook over AMIF-oproepen (Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie). Het is de afdeling ESF die instaat voor het beheer van het Vlaamse integratieluw van het AMIF.

Minister, hebt u kennis van de stand van zaken met betrekking tot die oproepen? Dat is toen uitgebreid aan bod gekomen.

Ik wil hier nog aan toevoegen dat SYNTRA, VDAB en het ESF de handen in elkaar hebben geslagen om de nieuwe zaak van werkzoekenden een optimale start te bieden onder de noemer 'Maak werk van je zaak'. Dit is niet specifiek tot bepaalde groepen en natuurlijk ook niet tot vluchtelingen gericht. Mensen kunnen wel kosteloos een bedrijfsattest krijgen en een businessplan opstellen. Dan kunnen ze aan hun ondernemerscompetenties werken. Ik heb hierover een schriftelijke vraag gesteld. Wat de instroom en de uitstroom betreft, heeft dit relatief veel succes. Misschien is het een mogelijkheid dit ook aan vluchtelingen aan te bieden. Het is immers een succes. Ik heb een antwoord op mijn schriftelijke vraag ontvangen. Is dit een goed denkspoor om het ondernemerschap in die vluchtelingengroep te ondersteunen?

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Turan, ik heb de cijfergegevens niet bij me. Ik vind het een moeilijke vraag hoeveel mensen de doelstelling is. We gaan uit van de filosofie dat het geldt voor al wie het kan. Er is een screening door VDAB. VDAB is getraind in het screenen van competenties en talenten. Indien er een aspiratie is, wordt nagegaan welke talenten en competenties er zijn en wat de aard van de aspiratie inzake het ondernemerschap is. Ik heb zeer uitdrukkelijk gesteld dat hierop een intensief traject volgt dat naar een starterslabo of naar smart.be kan leiden. Dit is zeer intensief. Het komt er niet gewoon op aan iedereen in een starterslabo te plaatsen. Een intensief traject leidt hiernaartoe. Dat intensief traject moet er eigenlijk voor zorgen dat het ondernemingsplan en alle andere aspecten aan bod komen. Het geheel dekt dit.

Wat de cijfers betreft, kan ik het echt niet met zekerheid zeggen. Persoonlijk vind ik dit moeilijk. We weten niet hoeveel vluchtelingen zullen toekomen of hoeveel vluchtelingen een arbeidskaart zullen aanvragen. Ik vind het beter iedereen met

ambitie en met competenties intensief te begeleiden dan op voorhand te stellen hoeveel we er willen. Dit moet op maat gebeuren. Indien hierover cijfergegevens zouden bestaan, zal ik ze aan het verslag laten toevoegen.

Mevrouw Remen, het andere project van het ESF waarover u hebt gesproken, is gericht tot hooggeschoolde vluchtelingen. Er zijn twee projecten en dat is dus het andere.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp-a): Minister, we kunnen niet op voorhand weten hoeveel mensen we moeten bereiken, maar we weten wel ongeveer hoeveel vluchtelingen en asielzoekers het land in komen. U hebt de ESF-projectaanvraag ingediend met een aantal vluchtelingen voor ogen. Uiteraard zijn er mensen die echt te laag zijn opgeleid of die geen interesse hebben. We kunnen moeilijk beweren dat die in een traject moeten belanden. Ze moeten echter wel minstens de infosessies kunnen volgen.

Ik heb nog altijd niet door waar die infosessies voor die mensen plaatsvinden. U hebt verwezen naar een screening door VDAB, waarbij ook naar die mensen wordt geluisterd. Ik weet echter niet of elke asielzoeker, ongeacht de fase van zijn of haar asieltraject, dan ook onmiddellijk in contact komt met VDAB. Ze moeten een inburgeringstraject volgen. We kunnen niet garanderen hoeveel mensen een traject zullen volgen of hoeveel ondernemers hieruit zullen voortvloeien. We moeten minstens weten hoeveel mensen we met de infosessies moeten proberen te bereiken.

De voorzitter: Mevrouw Turan, ik neem aan dat u er geen enkel probleem mee hebt dat de minister uw vragen nog beantwoordt. U hebt redelijk wat bijkomende vragen gesteld.

Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Er is een overeenkomst met Fedasil. VDAB verstrekt de informatie in de asielcentra. Ik heb dat met staatssecretaris Francken afgesproken. De infosessies worden daar gehouden. VDAB kan echter enkel werken met wie zich bij VDAB inschrijft. Net om die reden houden we infosessies. Asielzoekers zijn niet verplicht zich in te schrijven. We kunnen niet werken met mensen die zich niet inschrijven. Ze moeten weten wat ze al dan niet van VDAB kunnen verwachten. Dat is net wat in het samenwerkingsakkoord staat geschreven.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Peter Van Rompuy aan Philippe Muylers, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het gebruik van de kmo-portefeuille voor de opleiding tot helikopterpiloot – 2091 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Voorzitter, ik heb, veeleer bij toeval, een artikel in de krant gelezen waarin een firma aankondigt dat ze in toepassing van de kmo-portefeuille een erkenning heeft gekregen om de opleiding tot helikopterpiloot te laten terugbetalen. Blijkbaar kost die opleiding volgens het artikel 30.000 euro. Het kan zijn dat dit niet klopt. Ik wil niet in een sfeer van verdachtmakingen belanden. Ik vind dit echter frappant. Indien uit de kmo-portefeuille 40 procent wordt terugbetaald, gaat het om 12.000 euro.

Ik heb het nagekeken. De kmo-portefeuille is bedoeld voor de kernprocessen van een onderneming en moet de werking van de onderneming verbeteren. In dit geval

gaat het vooral om het vermijden van files en dergelijke. Dit lijkt me een dure manier om de files te vermijden. Ik heb de voorwaarden ook nog eens nagekeken. Als een subsidie van 40 procent wordt toegekend, geldt een plafond van 10.000 euro, maar 40 procent van 30.000 euro is 12.000 euro.

Minister, wat is uw mening over deze casus? Het is mogelijk dat de getallen niet kloppen en dat het dossier anders in elkaar zit. Ik ben voor de kmo-portefeuille en ik wil hier geen zaak van maken, maar wat moeten we hiermee doen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Van Rompuy, ik ben blij met uw vraag en ik kan er een duidelijk en concreet antwoord op geven. Ik heb snel de databank laten screenen om na te gaan of in toepassing van de kmo-portefeuille opleidingen tot helikopterpiloot zijn goedgekeurd. Er zijn twee gesubsidieerde opleidingen voor een subsidiebedrag van 2635 euro teruggevonden, maar die opleidingen dateren van voor 2014. In 2014 hebben we de regelgeving uitdrukkelijk veranderd. Na 2014 zijn er geen dergelijke gesubsidieerde opleidingen meer geweest.

Dat is maar goed ook. Het kan zijn dat dergelijke opleidingen in aanmerking komen, maar dat is dan zeer uitzonderlijk. Enkel indien dit een typisch onderdeel van een bedrijf vormt, bijvoorbeeld van een bedrijf dat voor snelle verplaatsingen en ingrepen moet zorgen, kan het zinvol zijn een werknemer met behulp van de kmo-portefeuille een helikopterpilootopleiding te laten volgen. Dit kan enkel in dergelijke gevallen. Indien een ondernemer niet kan aantonen dat de opleiding is gevolgd voor de bedrijfsvoering en duidelijk aansluit bij wat in het bedrijf gebeurt, gaat het om onterechte steun. Indien die steun oorspronkelijk is toegekend, kan die zelfs worden teruggevorderd.

Na 2014 is er geen enkel geval meer geweest. Het is mogelijk dat dit bedrijf hier zeer specifiek reclame voor maakt. Het is duidelijk dat enkel zeer uitzonderlijke bedrijven hiervoor een beroep op de kmo-portefeuille kunnen doen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Minister, Atrium kondigt dat hier allemaal wel aan met naam en toenaam. Dit is nuttig om niet in de file te moeten staan. Er staan bedragen bij vermeld. Is er eigenlijk een controle geweest om dit te checken of klopt gewoon niets van wat hier staat? U vindt wat die man in het artikel aankondigt, niet terug in de databanken van de kmo-portefeuille. Het strookt niet met de feiten.

U weet dat ik u al een aantal schriftelijke vragen over de controle van de kmo-portefeuille heb gesteld. Persoonlijk vind ik het aantal controles veeleer aan de lage kant. Wat de dienstverkrijgers betreft, zijn op 5 jaar tijd 114 controles uitgevoerd. Wat de dienstverleners betreft, zijn op 5 jaar tijd 167 controles uitgevoerd. Op 2 jaar tijd zijn 3 controles van auditbureaus uitgevoerd. Misschien zijn de cijfers nog niet gekend, maar eigenlijk zijn die onderzoeken de voorbije 2 jaar niet meer opgevolgd. Het aantal terugvorderingen is gezakt. Dat is logisch, want iedereen kent het instrument ondertussen.

Ik heb gemerkt dat u een initiatief zult nemen om door middel van datamining beter te kunnen controleren. Het lijkt me nuttig de controles wat op te drijven en op die manier aankondigingen als dit te voorkomen.

Ik ben blij te horen dat dit zich in de feiten niet heeft voorgedaan en dat ik dit moet catalogeren als een pr-stunt van het bedrijf in kwestie.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het recente advies van de SERV en de evolutie van e-commerce in Vlaanderen – 2112 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Mijn vraag gaat inderdaad over e-commerce, die volop in groei en ontwikkeling is. Dat is alom geweten. Wij liggen echter nog altijd een stuk achterop ten aanzien van de ontwikkelingen in de buurlanden, waar de omzet uit e-commerce een stuk hoger ligt. Daaraan wordt op alle niveaus gewerkt, in de eerste plaats uiteraard bij heel wat bedrijven, maar ook op het federale niveau, waar het kader is gecreëerd om nachtarbeid toe te laten. Sectoren dienen dit kader nu aan te grijpen om dit in de praktijk te brengen.

Recent was er op federaal niveau het voorstel om de loonkost specifiek voor deze sector aan te pakken met een 'taxshift special'. Dat kunnen we uiteraard alleen maar toejuichen.

Ook op Vlaams niveau werden al diverse initiatieven genomen om e-commerce en de ontwikkeling ervan te ondersteunen. Zo is er het initiatief 'Het internet. Ook uw zaak', met een e-scan die ondernemers moet doen inzien dat ook zij een digitale visibiliteit nodig hebben om te overleven. Waar mogelijk worden de opties voor een webshop nader onderzocht.

Ook de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) heeft hierover onderzoek gevoerd en stelt een aantal beleidsmatige acties voor met betrekking tot deze sector. Het gaat onder andere over het belang om effectief handelaars te bereiken, maar ook consumenten. Er staat ook in dat de b2b-markt een veel groter potentieel heeft dan de b2c-markt, hoewel deze laatste uiteraard wel meer gekend is. De impact van digitale ontwikkelingen op werknemers en burgers, de nood aan duurzame mobiliteit en logistiek enzovoort verdienen eveneens aandacht volgens de SERV.

Uiteraard is er een spanningsveld tussen e-commerce enerzijds en de ontwikkeling daarvan die we willen ondersteunen en het belang van lokale handelaars. Lokale handelaars zijn bijzonder belangrijk in functie van onze economie, maar ook om woon- en leefkernen en winkelkernen aangenaam te maken, detailhandel te versterken en leegstand te vermijden. Beide beleidsopties met elkaar verzoenen, is een uitdaging. Lokale handel en e-commerce moeten complementair naast elkaar kunnen bestaan. Maar dat is niet evident.

Een belangrijke bekommernis voor de SERV is de nood aan de juiste digitale competenties. In dat verband worden er wel al wat acties genomen op het terrein, waaronder een gepast opleidingsprogramma bij SYNTRA, maar volgens de SERV kan hier allicht nog een tandje bij worden gestoken.

Onderzoek en ontwikkeling is ook in dezen bijzonder belangrijk. Rond logistiek kan er ongetwijfeld nog een en ander gebeuren. Samenwerking met de bedrijfs-wereld en kennisinstellingen kan onze economie in dezen vooruithelpen.

Minister, hoe reageert u op het SERV-advies? Welke opvolging zult u geven aan de diverse voorstellen?

Welke concrete acties en initiatieven plant u in dezen nog, bijvoorbeeld met betrekking tot digitalisering ten aanzien van zowel bedrijven, consumenten, logistiek enzovoort?

Kunnen we in een aantal aspecten vanuit Vlaanderen een voorbeeldrol opnemen, en eventueel zelfs een early adopter zijn? Werkt u hierover samen met de federale minister bevoegd voor de digitalisering? Zo ja, hoe?

Wat onderzoek en ontwikkeling betreft, in welke plaats voorziet u voor e-commerce en bijvoorbeeld de logistiek hieromtrent in uw beleid?

Hoe evalueert u het project 'Het internet. Ook uw zaak'? Wie is er bereikt? Wat is de verdere toekomst ervan?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Bothuynne, ik heb het advies van de SERV uiteraard met veel belangstelling bekeken. Ook het bijkomend rapport is trouwens bijzonder interessant, omdat het heel wat cijfermateriaal uit verschillende bronnen bevat.

Ik ben verheugd met het rapport wegens de open houding die de sociale partners aannemen ten opzichte van e-commerce en de digitale transformatie in de detailhandel. Zo'n positieve attitude is ook nodig om van zo'n transformatie een succes te maken. Al te vaak wordt e-commerce hier als een verhaal van gemiste kansen voorgesteld. We zijn beter dan we denken. We zijn weer eens te bescheiden.

Het succes van bij voorbeeld AS Adventure of FNG op buitenlandse markten wordt dan toch vaak vergeten. Verder zijn er ook een aantal bedrijven, zoals Katoen Natie, Kuehne + Nagel of Bubble Post, maar ook bijvoorbeeld Nike, waar de logistieke afhandeling van de e-commerce, soms van heel Europa of verder, in ons land gebeurt. Ik denk dat de e-commerce heel wat kansen heeft gegeven aan Vlaanderen en bedrijven in Vlaanderen.

Tegenover het grote aantal online-aankopen van Vlaamse consumenten bij buitenlandse webshops – want dat gebeurt natuurlijk ook – staat trouwens ook een heel groot aantal Belgische kmo's die grensoverschrijdende onlineverkoop realiseren naar andere EU-lidstaten.

Ik was zelf heel verbaasd te lezen dat we volgens de Europese Commissie met 13,1 procent de tweede positie in de Europese Unie innemen. Grotere bedrijven realiseren 31 procent van hun omzet via e-commerce, ook goed voor een tweede plaats in Europa voor ons land.

Mijn administratie nam reeds uitgebreid kennis van het advies van de SERV en bekijkt momenteel rond welke aandachtspunten zij nog prioritaire acties zal ondernemen. De aandachtspunten die de administratie momenteel bekijkt, zullen zeker verder gaan dan alleen sensibiliseren, aangezien het rapport – volgens mij terecht – de nadruk legt op de nood aan meer en juiste digitale competenties.

Die digitale competenties reiken verder dan enkel e-commerce. Dat besef leeft al langer. Daarom zijn er in het recente verleden al tal van acties ontwikkeld. De SERV spreekt van een 'batterij aan beleidsinitiatieven': van het project 'commerciële inspiratie', het e-commerce actieplan 'Het internet. Ook uw zaak' tot 'VIL 4 e-boost' en 'E-green', enzovoort.

Daarnaast wordt er ook gewerkt aan een digitale cultuuromslag, onder andere in de relaties tussen de overheid en ondernemers. Kijk maar naar de aanvraag voor de toekomstige hinderpremie, iets waarvoor u nog mee initiatief hebt genomen, die ook digitaal zal gebeuren. Uit het samenvattende cijfermateriaal van de SERV blijkt bovendien dat er de laatste jaren in Vlaanderen een grote inhaalbeweging heeft plaatsgevonden wat een aantal aspecten betreft.

Een te eenzijdige en te strikte benadering van e-commerce heeft volgens mij dan ook geen zin. De SERV heeft zich trouwens voorgenomen om verder in te zoomen op het thema 'digitalisering en robotisering'. Mogelijk komen daar ook nieuwe, interessante elementen bij naar boven.

In haar huidig advies verwijst de SERV onder andere naar een aantal bevoegdheden die Vlaanderen kan inzetten, zoals de toegang tot bepaalde beroepen. De afschaffing van de vestigingswetgeving is op dat punt volgens mij een opportuniteit. Er zal nu prioritair worden gekeken om vanuit de sectoren zelf meer geüpdatete en dynamische opleidingen te plannen. U weet dat we altijd hebben gezegd dat het niet alleen om het schrappen gaat, maar dat er ook iets vanuit de sector moest gebeuren. Ik denk dat dat op deze manier ook het geval is.

De essentie van ondernemerschap is volgens mij altijd het inspelen op een veranderde marktomgeving. Steeds meer hebben we vanuit Vlaanderen ook oog voor de digitale aspecten, zowel in het beleid als in projecten en in contacten met ondernemers. Die evolutie valt niet meer te stoppen. Ik denk dat iedereen daar wel van overtuigd is.

Om in de digitale revolutie een voorbeeldrol op te nemen, zijn focus en krachtenbundeling nodig. De fusie tussen iMinds en imec is daarin zonder twijfel een belangrijke stap geweest. De hervorming van het instrumentarium bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen speelt daar eveneens op in. De fusie van het vroegere IWT en het Agentschap Ondernemen speelt ook helemaal mee in die filosofie. Ten slotte vormt de digitalisering de kern van de transitieprioriteit Industrie 4.0, zoals we het hierover al hebben gehad in een hoorzitting.

De federale overheid en de gewesten werken elk verder aan de digitalisering voor de materies waarvoor ze bevoegd zijn. Het is in elk geval zo dat we elkaar daarin ook inspireren. Van belang zijn vooral de concrete maatregelen waarvan de Vlaamse ondernemer op het terrein de vruchten kan plukken. Vlaamse bedrijven en start-ups profiteren bijvoorbeeld van federale 'public data' die vrij beschikbaar zijn. Ook de Verrijkte Kruispuntbank voor Ondernemingen (VKBO) bouwt verder op de federale Kruispuntbank van Ondernemingen (KBO).

Met het clusterbeleid wordt dan weer sterk ingezet op de doorstroming van kennis naar de bedrijven. De speerpuntclusters werken in een 'triple helix'-constellatie. Daarover hebben we het hier al zo vaak gehad dat ik daarover niet veel meer moet zeggen.

Er zijn concrete afspraken rond kennisdeling tussen bijvoorbeeld de speerpuntcluster VIL en de kennisinstellingen. Voor de onderzoeksprojecten die door VIL zijn geïnitieerd, wordt de doorstroming van kennis naar de bedrijven gegarandeerd door enerzijds publieke slotevents en anderzijds door de individuele begeleiding van bedrijven bij het toepassen van de resultaten die zij hebben verkregen. Zo namen aan het slotevent van het project 'Omni-channel logistiek' 118 bedrijven deel en werden 6 bedrijven geholpen met advies. In het project 'E-boost' waren er dan weer grote bedrijven zoals Nike en Katoen Natie betrokken. Op die manier zorgen we voor die doorstroming.

Uit de bevraging die voor en na het project 'Het internet. Ook uw zaak' bij handelaars georganiseerd werd, onthoud ik vooral dat zij steeds meer inzetten op onlinemarketing. Dat is zonder twijfel een goede zaak. De instrumenten en de inhoud op de projectportalsite hielpen en helpen handelaars zeker om op die trend in te spelen.

De bewustwording is zeker toegenomen. Het aantal detailhandelaars dat aan e-commerce doet, is beduidend gestegen, van 18 tot 32 procent. Dat is dus bijna een verdubbeling. De komst van marktplatformen zoals 'Storesquare', 'dorponline.be' enzovoort zal dat zeker verder stimuleren.

Meer dan 1000 handelaars hebben gerealiseerde e-scans en er zijn meer dan 50.000 bezoekers. Het is ook positief dat we daarmee media-aandacht hebben gekregen. Daarom durf ik echt wel zeggen dat dat project positief en succesvol is geweest.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt gelijk, we moeten niet te bescheiden zijn. Er is al heel wat kennis in huis. Er zijn al heel wat bedrijven die actief zijn in dezen, heel wat kmo's. Dat is een zeer goede zaak.

U verwijst naar cijfers voor de handelaars die actief zijn inzake e-commerce. Van 18 naar 32 procent, dat is een flinke sprong. Anderzijds zijn er nog altijd heel wat die niet mee zijn, die twifelen. Ik denk dat u moet blijven inzetten om ook die effectief mee te krijgen. Ik hoop dat u een verlengstuk kunt breien aan de projecten die u hebt vernoemd en dat u het nodige budget vrijmaakt om verder te gaan in het bereiken en begeleiden van die ondernemers.

En u verwees er ook heel graag naar: de competenties zijn daarbij essentieel. We moeten ervoor zorgen dat mensen effectief beschikken over de competenties om in het digitale tijdperk concurrentieel te zijn en nieuwe initiatieven te nemen. Worden er daarin nieuwe initiatieven, nieuwe opleidingsprogramma's vastgelegd? SYNTRA is al actief in dezen. Plant u nog andere initiatieven om ervoor te zorgen dat de competenties effectief zullen toenemen?

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Güler Turan (sp.a): Mijnheer Bothuyne, ik dank u voor uw vraag. Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Er zijn goede voorbeelden van e-commerce en van bedrijven en kmo's die daarop inzetten en een succesverhaal zijn. Daarop moeten we uiteraard verder blijven inzetten. Los daarvan moeten we – en ik volg de heer Bothuyne met zijn repliek – echt een verhoogde aandacht hebben voor de handelaars.

U hebt verwezen naar cijfers, van 18 naar 32 procent. Maar er zijn er zo veel die daar nog altijd niet bij betrokken zijn. Samenwerking met Comeos om vooral de winkelier te kunnen bereiken, is denk ik een heel grote uitdaging voor de komende periode. Als ik zo wat rondvraag bij handelaars en winkeliers, vooral in het Antwerpse – ik geef toe dat ik hier vooral spreek vanuit de ervaringen en contacten die ik heb met handelaars uit Antwerpen –, merk ik dat het vooral de 50-plusser is, de winkelier die zijn boterham verdient met een kledingzaak, die zeer zwaar wordt geconfronteerd met die e-commerce. Enerzijds kan die daar niet tegenop. Anderzijds laat de hoofdleverancier deze mensen ook in de kou staan, door zowel te leveren aan de winkelier als hetzelfde product online goedkoper aan te bieden.

Dat is een uitdaging waarop u waarschijnlijk vandaag niet onmiddellijk een antwoord kunt formuleren. We moeten misschien ook de skills van onze handelaars verfijnen en nadenken over vernieuwde contracten om dergelijke praktijken te kunnen uitsluiten, want die praktijken geven aanleiding tot slechte cijfers bij de winkeliers.

Ik ben het echt met collega Bothuyne eens dat er een zeer laagdrempelige digitaliseringsprojecten moeten worden opgestart. Ik denk zelfs op het niveau van winkelstraten. In sommige dorpskernen is dat duidelijk. In de stad zijn er een aantal straten en kernen. Ik denk dat we zeer bottom-up moeten werken en zeer dicht bij de winkeliers moeten blijven. Niet iedereen moet het digitaal aanbieden. Ze hebben misschien andere skills die opwegen tegen digitalisering, maar ik merk dat vandaag de handelaars het zeer moeilijk hebben met de concurrentie vanuit e-commerce en vanuit de grote bedrijven die wel mensen kunnen inhuren om op

de digitale markt te kunnen gaan. Ik denk dat we echt een tandje bij moeten steken en dat Comeos en SERV gelijk hebben.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, e-commerce is een uitdaging voor de Vlaamse ondernemers, en ze moeten mee. Het zit ook in het DNA van een ondernemer: uitdagingen omzetten in opportuniteiten. Maar, we moeten daar ook realistisch zijn, het is ook een bedreiging voor de lokale handelaars. Vanuit het standpunt van die lokale handelaars moeten ze oneerlijke concurrentie aangaan met de grote internetgiganten die de markt gewoon innemen. Ze hebben grote budgetten, leveren goedkoop en snel, en dat is allemaal nefast voor de kleinschalige handelaars die slinkende marges krijgen. Leegstand is ook een heel belangrijk item in het regeerakkoord, met niet alleen economische gevolgen maar ook sociale en budgettaire gevolgen voor de overheid.

Ondernemer Wouter Torfs – een beetje een voorbeeld –, maar ook nog heel veel andere Vlaamse ondernemers, lanceren oproepen om vooral op Belgische websites te kopen om niet alleen de jobs hier te houden maar ook om de opbrengsten en geldstromen in ons land te houden zodat de overheid de sociale voorzieningen en de lonen van de ambtenaren kan blijven betalen enzovoort.

Op het interbestuurlijk seminarie van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO van eergisteren kwam e-commerce ook even aan bod. Het moet ook passen in een breder maatschappelijk debat. Niet alleen Vlaanderen en de gewesten hebben een bevoegdheid, maar ook het federale niveau en Europa. Het is een complexe materie. Het moet inpassen in een breder maatschappelijk debat. Vlaanderen heeft al goede initiatieven voor winkeliers die internet gebruiken. Dat is goed, maar de digitale wereld staat niet stil.

Meer en meer bedrijven – en het zijn ook weer de grote, en de kleintjes moeten mee – zetten in op cross-channel en omni-channel. De consument kan zich hierbij op verschillende kanalen last minute inlichten via een mobiel apparaat. Daar knelt soms ook het schoentje voor de kleine handelaar. Ik wil een suggestie doen, minister. De winkelier is, ondanks alle goede campagnes, niet altijd goed zichtbaar op die mobiele apparaten. De verschuiving van laptop- naar tablet- en smartphonecommerce vereist alweer een andere en nog een nieuwere website. Voor die kleine handelaar vraagt dat weer extra financiële middelen. Cross-channel en omni-channel zijn de toekomst, ook de toekomst voor de Vlaamse handelaars. Minister, zou men vanuit Vlaanderen een soort van tijdelijke digitale transitiesteun kunnen geven aan die handelaars die specifiek hun online verkoopskanaal kracht willen bijzetten? Dus steun aan ondernemers die nu al een website en een webshop hebben maar deze nog toegankelijker willen maken voor mobiele apparaten? Daar knelt vaak het schoentje. Het kan perfect aansluiten bijvoorbeeld op de campagne 'Het internet. Ook uw zaak'. Het kan een hefboom zijn voor de winkelier om zijn online verkoop op te frissen en aantrekkelijker te maken.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik begrijp alle bekommernissen. Ik denk ook dat we effectief al veel hebben gedaan. De ondernemer moet natuurlijk zelf ook stappen zetten. Wij moeten niet in de plaats treden van de ondernemer, maar hem er mee aan helpen denken. Collega Turan, de scan is een van die zaken, maar ga ook eens kijken naar wat dorponline doet en storesquare. Dit zijn voorbeelden van wat u vindt dat we zouden moeten doen. Dit is dus al bezig.

Als extra maatregel is het agentschap nu bezig met een actieplan rond competenties. Ik denk dat dat makkelijker is. Investeringsondersteuning is moeilijk. Het zit onder de loep van Europa: wat mag en wat mag niet. Maar rond

competenties mag je wel initiatieven nemen. Mijn administratie is nu een actieplan aan het uitwerken. Ik zal zeker de elementen die jullie hebben aangegeven, meegeven en ik zal ze het verslag van de commissie van vandaag laten lezen zodat ze kunnen nagaan of ze hier nog voldoende op kunnen inspelen.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik dank u voor het bijkomend antwoord. We kijken uit naar het actieplan dat er ongetwijfeld zeer snel zal zijn, volgende week.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de erkenning van Zaventem-Vilvoorde als ontwrichte zone – 2113 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Jos Lantmeeters

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, op 21 april 2017 besliste de Vlaamse Regering op uw voorstel om de regio Zaventem-Vilvoorde toe te voegen aan de gebieden die erkend zijn als ontwrichte zone. Hierdoor krijgen bedrijven die hier investeren een aanzienlijke vrijstelling van 25 procent op de bedrijfsvoorheffing per extra arbeidsplaats die wordt gecreëerd. Deze lastenverlaging wordt aanzien als broodnodig in regio's die nog meer dan elders in ons land lijden onder de hoge arbeidskosten.

Minister, wat is de stand van zaken van de erkenning van Zaventem-Vilvoorde als ontwrichte zone? Welke bedrijven worden specifiek beoogd als potentiële investeerders? Op welke wijze monitort de overheid het succes van deze maatregel? Over welke termijn zullen deze steunmaatregelen lopen? Zijn er nog andere regio's in Vlaanderen die in de nabije toekomst als ontwrichte zone erkend kunnen worden?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Collega's, wij hebben de lijst van de kadastrale percelen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen gekregen, en eerstdaags zullen we die overmaken aan de federale overheid. Na ontvangst moet de federale minister van Financiën Johan Van Overtveldt een onderzoek starten om na te gaan of aan alle voorwaarden is voldaan. Vervolgens zal de afbakening van de zone worden opgenomen in een KB, dat vervolgens de normale legistische weg zal volgen. Elke investering die nieuwe arbeidsplaatsen creëert binnen de geselecteerde bedrijventerreinen, gebieden ingenomen door businesscenters en incubatoren en gebieden met een brownfieldproject met een economische nabestemming, waarvoor een definitieve of ontwerpconvenant is afgesloten, komt in aanmerking voor ondersteuning. Het Vlaamse Gewest heeft dus niet de mogelijkheid om deze maatregel specifiek voor te behouden aan bepaalde sectoren. Dat is misschien maar goed ook, want elke job is een goede job.

De impact van de maatregel wordt geëvalueerd binnen het jaar nadat de toepassingsperiode van de steunzone is beëindigd. De Vlaamse Regering zal aan de federale minister van Financiën vragen om de maximale termijn toe te passen, zijnde zes jaar.

Indien de mogelijkheid van andere regio's zich zou voordoen, zal dit worden onderzocht. Daarvoor moet echter aan een aantal voorwaarden voldaan zijn die eerst moeten worden vervuld. Zo moet het aantal collectieve ontslagen minstens 500 werknemers bedragen in een periode van drie jaar.

Daarbij moeten de getroffen ondernemingen in een ononderbroken zone van 20 vierkante kilometer en alle binnen een cirkel met een straal van maximaal 5

kilometer gelegen zijn. In principe komt elk gebied in Vlaanderen, indien aan bovenstaande voorwaarden voldaan is, in aanmerking. Dit is uiteraard dubbel: op dit moment zijn er geen gebieden die in aanmerking zouden kunnen komen. Dat wil dus zeggen dat er elders geen ontwrichting heeft plaatsgevonden buiten in de gebieden die er vandaag zijn. Laat ons maar hopen dat we de steunmaatregelen alleen moeten inzetten in die streken waar er echt nood aan is.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Minister, ik dank u voor uw zeer concrete antwoord. Ik zal een tegenknie aan de federale kant zoeken om het daar op te volgen tot het terug naar hier komt. Ik zal het verder blijven monitoren. Ik denk dat het voor de streek een goede zaak is dat u de maximale periode gaat voorstellen, want men kan echt nog wel wat extra steun gebruiken.

De voorzitter: Mevrouw Remen heeft het woord.

Grete Remen (N-VA): Minister, Limburg is ook een erkende ontwrichte zone, een stukje van Limburg toch. Volgens Voka Kempen zou het 800 extra jobs hebben opgebracht; voor Limburg vond ik geen cijfers.

Minister, u bent bevoegd voor de afbakening van de zones. Vanuit de werkgeversorganisaties vraagt men of het niet mogelijk is om de afbakening van die zones jaarlijks te doen. Het is een uitdrukkelijke vraag omdat een bedrijventerrein niet statisch is.

Minister Philippe Muyters: Het mag niet. Het kan niet. Het enige wat kan – en dat heb ik in Limburg nog gedaan –, is een duidelijke uitbreiding doen. De zone herbekijken kan niet. Het is niet mogelijk. Langs het Albertkanaal heb ik wel een aantal aspecten, zoals de incubatoren, meegenomen, maar je kunt niet jaarlijks herzien.

Lieve Maes (N-VA): Ik heb er voorlopig niet veel aan toe te voegen. Het proces is in gang gezet. Ik weet wat de voorwaarden zijn. Ik zal het verder opvolgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.